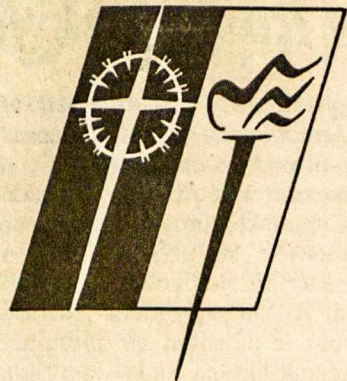




TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (2510) 1998 BALANDIS-APRIL 7

LITUVIŲ SAVAITRASTIS - LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA - \$1

Kiek pinigų, kiek valandų?

Lietuviškoji veikla išeivijoje yra atremta į auką – savęs paaukojimą tam tikram bendram darbui be jokios asmeninės ar medžiaginės naudos sau ir į finansinę auką atsisakant dalies savo pajamų bendriesiems reikalams.

DALYVAVIMAS tokioje veikloje, vertinant tai grynai komerciniu požiūriu, kiekvienam yra nuostolingas – prarandami pinigai, eikvojamas brangus laikas, kai kuriais atvejais net ir sveikata nebesaugoma. Šiandien po daugelio metų bausių ir klaidų, o kas būtų su mūsų išeivija atsitikę, jei komercinis ar savanaudiškas požiūris būtų lėmęs gyvenimo būdą? Atsakymas turbūt nesunkiai suprantamas. O visų, bent daugumos tikrai, norėta bet kokiomis sąlygomis išsaugoti savo tautinį tapatumą, perduoti tokio gyvenimo kėlrodžius savo palikuonims, skatinant net ir trečiąją kartą eiti tuo pačiu senelių pramintu keliu. Pasimtas nelengvas uždavinys, kuriam atlikti reikėjo ir tereikia nuolatinių darbuotojų ir pastovių pajamų. Ties poreikiai niekada jokio klausimo nekėlė tiems, kuriems tas lietuviškas gyvenimas atrodė brangus, niekuo kitu nepakeičiamas ir būtinas. Tokie žmonės visada mielai prisidėjo ir prisideda darbais ir lėšomis. Niekas neskaiciavo ir neskaiciuoja, kiek tiems reikalams leidžiama pinigų, kiek skiriama valandų. Nuo pat pirmųjų išeivijos dienų pagal pasirinkimą buvo remiamos organizacijos, fondai, parapijos, visuomeniniai, politiniai bei kultūriniai junginiai. Nuolatinės paramos visada buvo reikalinga ir mūsų periodinė spauda, kuriai iš gaunamų prenumeratų stačiai nebūtų įmanoma verstis.

KALBANT apie pavienius spaudos rėmėjus, tartum savo gerųjų darbų viršukalnę pasiekęs, savo amžiaus 90-metį paminėjęs, visiems prieš akis iškyla prelatas dr. Juozas Prunskis. Jis per daug gerai žinomas ir daugeliui artimiaus pažįstamas, kad dar reiktų jį pristatyti ir pakartoti tai, kas apie jį rašoma laikraščiuose, knygose, enciklopedijose. Šioje laikraščio skiltyje norėtume tik viešai padėkoti Gerbiamajam Prelatui už nuolatinį dėmesį "Tėviškės žiburių" leidybai ir vis pasikartojančią finansinę paramą bei jo skiriamas specialias sumas, įgalinančias laikraštį siuntinėti nemažam skaitytojų būriui Lietuvoje. Be jo paramos laikraštis ir labai norėdamas šitokia geradarybe negalėtų užsiimti. Tai skaitant pavyzdys, rodantis, kaip remiant savąją spaudą galima pasitarnauti ir Lietuvoje gyvenantiems tautiečiams, kurių ne vienas geru žodžiu atsiliepia apie mūsų savaitraštį. "Tėviškės žiburiai" 1999 metais minės savo gyvavimo 50- metį. Nėra abejonės, kad per tą laiką buvo paskleista daug šviesos ir tiesos, sukauptas nemažas lietuviškosios raštijos kraitis. Ateis laikas mums ir kitiems apie tai plačiau pasisakyti. Šiandien mes džiaugiamės galėdami tęsti prieš daugelį metų pradėtą darbą; esame dėkingi savo rėmėjams, skaitytojams, bendradarbiams. Sutelktinis pasiaukojantis ir neapvakartojamas visų įnašas sudaro tą stiprią jėgą, kuri varo lietuviškąją veiklą į priekį. Pasidžiaugti kas gero padaryta, pažvelgti ateitin, pabūti visiems kartu kasmet sudaroma proga spaudos vakaro renginiu, kuris šiemet įvyksta balandžio 18, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje, Mississaugoje, Ont. Laukiame visų. C.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Vadovaus Kvebeko liberalams

Kanados konservatorių partijos vadovas Jean Charest kovo 26 d. pranešė atsisąstydinąs iš pareigų. Jam buvo pasiūlyta kandidatuoti į Kvebeko liberalų partijos vadovus, atsisakius Daniel Johnson. Įsigaliojo bendra nuomonė, jog tik Jean Charest galėtų atlaikyti liberalų partiją prieš Lucien Bouchard separatistų jėgą Kvebeke ir išsaugoti Kanados vienybę.

Nominacijų sąrašas bus uždarytas balandžio 30 d. Jei neatsiras kitų kandidatų, J. Charest bus išrinktas aklamacijos būdu, kaip L. Bouchard tapo Parti Quebecois vadu prieš 2 metus. Pranešdamas apie savo sprendimą keisti ne tik savo partiją, bet ir atsisakyti federacinės politikos, J. Charest numato susilaukti Kvebeko vyriausybės šmeižimo, ypač todėl, kad dar Brian Mulroney laikais buvo susikirtęs su L. Bouchard. Jis ragino konservatorius, balsavusius už Reformų partiją, grįžti prie savosios, kad ji neišnyktų.

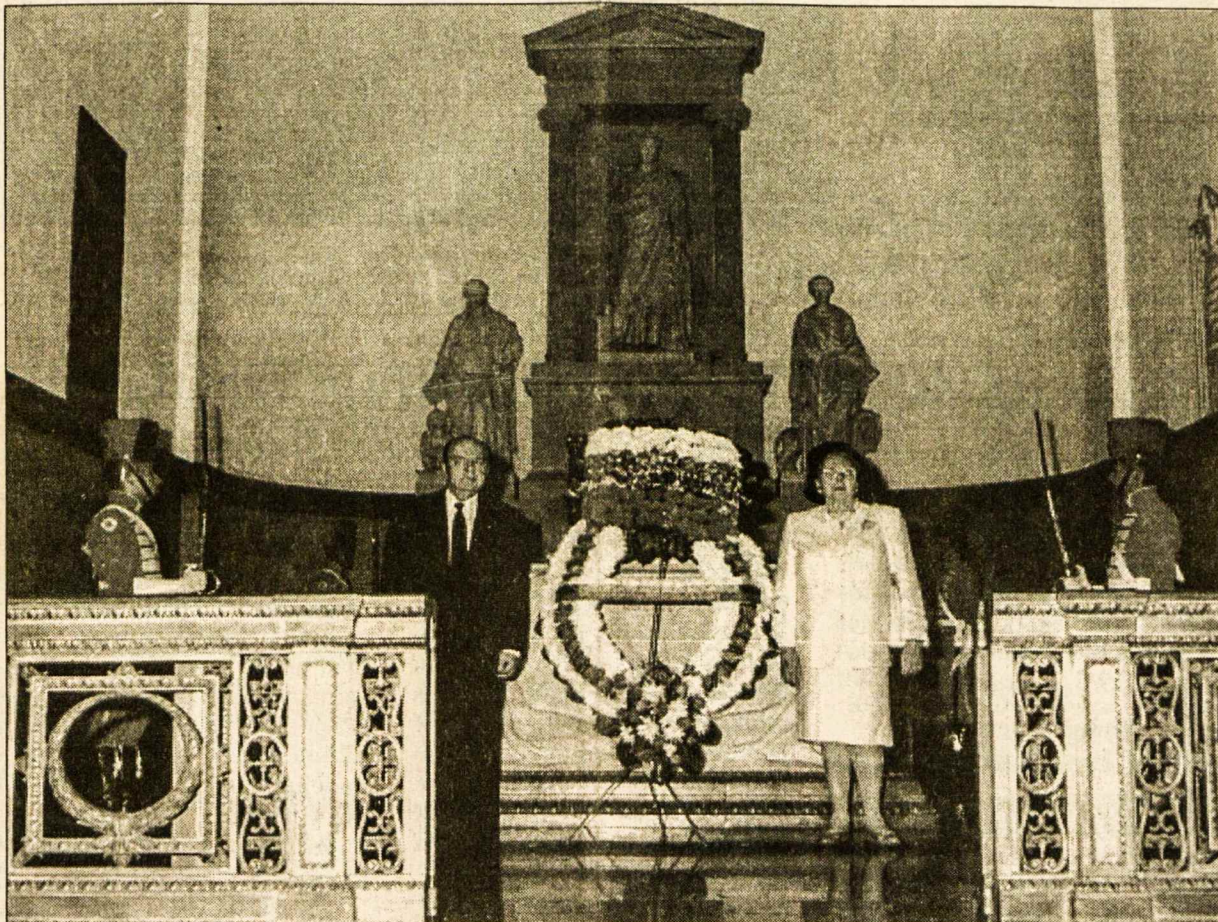
Nors jo pasiūlymams duoti naujam konservatorių vadui progą atsirobiti nuo B. Mulroney laikotarpio, kuriame partijos populiarumas žiauriai nukentėjo, ji didelių vilčių neturi. Partijos skola siekia \$10 mln., o nei 1993, nei 1997 m. nelaimėjo net vienos vietos Vakaruose, baigė paskutinėje vietoje.

Ontario finansų ministeris Ernie Eves pranešė, kad nuosavybių mokesčiai verslininkams nekils ir nekris daugiau kaip 2,5% per metus sekančių 3 metų laikotarpiu pagal susitarimą su Toronto burmistru Mel Lastman. Bus sudarytos naujos nuosavybių kategorijos įstaigų pastatams, paruoštųjų centrų, pramonės patalpoms ir pan. Ankstyvesni nuosavybių įvertinimai grėsė didžiuliais mokesčiais ap sunkinti net 17,000 verslininkų, kitiems pakeliant mokesčius net 200% nuo pernai.

M. Lastman nedavė daug vilties, kad rezidencinių nuosavybių mokesčiai bus ribojami. Jo teigimu, daug savininkų moka per mažai mokesčių – daugiausia miesto centre. Miesto tyrimai rodo, kad 56% nuosavybių savininkams mokesčiai bus sumažinti. Miestas iš komercinių nuosavybių gauna \$2 bln. pajamų, iš rezidencinių – \$800 mln.

Kvebeko vyriausybė paskelbė naują provincijos biudžetą kovo 31 d. Kvebekas turi visos Kanados aukščiausias skolas (\$81 bln.) ir mokesčius, bet iki 2000 m. žada panaikinti deficitą. Tada būtų galima sumažinti mokesčius ir sukurti naujų darbų, pranešė finansų ministeris Bernard Landry.

1997-1998 m. deficitas sie- (Nukelta į 8-tą psl.)



VASARIO 16-TOJI VENEZUELOS valstybės panteone, kur buvo padėtas trispalvis vainikas, pagerbiant Venezuelos išvaduotoją Simoną Bolívarą ir Lietuvos laisvės kovotojus. Ta proga buvo atlikti abiejų valstybių himnai. Prie paminklo – Lietuvos ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA ir U. A. DAMBRAVIENĖ

Kuriama nauja saugi Europa

Pasirašius partnerystės chartiją tarp Amerikos ir Baltijos valstybių

IGNAS MEDZIUKAS,

Los Angeles

1998 m. sausio 16 Vašingtone, JAV sostinėje, buvo pasirašyta Amerikos ir Baltijos valstybių chartija, sulaukusi didelio politiko ir žiniasklaidos dėmesio. Dokumentą įžangoje sakoma: "Pripažindamos istorinę galimybę sukurti naują Europą, kurioje visos valstybės būtų saugios visų tautų pripažintų sienų ribose ir kurios gerbtų visų transatlantinčių bendrijos narių nepriklausomybę bei teritorinį vientisumą..." Taip chartijos įžanga iškilmingai užtikrina šios siekį.

Veikli Kalifornijos lietuvių visuomenės veikėja Angelė Nelsienė, Baltiečių laisvės lygos vicepirmininkė, LB Vakarų apygardos direktorė, buvo pakviesta į Baltuosius rūmus kaip liudininę pasirašant JAV ir Baltijos valstybių chartiją. Apie tai ji parašė dienraštyje "Orange County Register" (1998.III.01) straipsnį, kuriame pareiškė: šis pasirašymas yra svarbi diena laisvei. Jame rašoma, kad JAV prezidento Clinton'o pasirašyta chartija su Baltijos valstybių prezidentais nors ir neprižada ŠAS (NATO) narystės Baltijos šalims, bet yra formalus sutartis bendram reikalui ir tikslui, kurios JAV valdžia negali nepaisyti.

Partnerystės chartijoj sakoma: ŠAS narystė šioms trims Baltijos valstybėms sustiprintų pastovumą Europoje ir strateginius ŠAS siekius. Šis pastovumas naudingas JAV, kurioms teko dalyvauti dviejuose pasauliniuose karuose vien dėl nepastovumo Europoje.

Toliau straipsnyje rašoma: 1991 m. pasibaigus sovietų okupacijai, Baltijos valstybės padarė didelę pažangą įtvirtindamos demokratiją ir laisvą rinką.

Tos trys Baltijos valstybės, 1994 m. įsijungusios į partnerystę dėl taikos ir aktyviai dalyvaudamos joje, parodė savo pajėgumą veikti kartu su ŠAS karinėmis pajėgomis ir pagal ŠAS reikalavimus. Baltiečių batalionas Bosnijoje buvo labai gerai įvertintas ir pagirtas ŠAS vadovybės ir Jungtinių Tautų.

Išvedus Rusijos kariuomenę iš Baltijos kraštų, šios valstybės padarė didelį šuolį – pertvarkė savo karines pajėgas pagal Va-

karų nurodymus ir jų apmokymą. Šios šalys vis daugiau artėja prie Vakarų ir yra pasiruošusios gauti daugiau paramos. Į jas galima žiūrėti kaip į Baltijos Hong Kong'ą, kaip į prietiltį investicijoms Rusijoje.

Chartija yra išdava ilgai trukusių amerikiečių ir Baltijos valstybių atstovų pastangų, taipgi tu, kurie daugelį metų vadovavo ŠAS svarstymams.

Prezidentas Clinton kalbėjo apie Partnerystės chartiją kaip įsipareigojimą bendriems principams ir kaip įvedimą Baltijos valstybių į Europos ir transatlantines bendrijas. Jis pabrėžė: chartija yra gyvas dokumentas, sukurias naujas struktūras tolimesniai JAV ir Baltijos kraštų bendradarbiavimui. Jos dėka sudarytos abišalės ekonominės darbo grupės greta esamų abišalių pasirašant JAV ir Baltijos valstybių chartiją. Apie tai ji parašė dienraštyje "Orange County Register" (1998.III.01) straipsnį, kuriame pareiškė: šis pasirašymas yra svarbi diena laisvei. Jame rašoma, kad JAV prezidento Clinton'o pasirašyta chartija su Baltijos valstybių prezidentais nors ir neprižada ŠAS (NATO) narystės Baltijos šalims, bet yra formalus sutartis bendram reikalui ir tikslui, kurios JAV valdžia negali nepaisyti.

Prezidentas Clinton pagyrė Baltijos valstybių pastangas stiprinti demokratiją, ugdyti darnumą ir žmogiską vertybę. Jis pranešė apie įsteigimą 15 milijonų dolerių Baltijos valstybių ir Amerikos partnerystės fondo tolimesniai ugdymui pilietinės visuomenės. Jis teigiamai vertino Baltijos valstybių bendradarbiavimą su kaimynais, ypač su Rusija, nustatant ir pasirašant sienų sutartį su Karaliaučiaus sritimi. Pažadėjo Amerikos paramą ugdyti tolimesniai regioniniam bendradarbiavimui.

Prezidentas Clinton užtikri-

no Baltijos tautas, kad ŠAS durys bus joms atviros ir pažadėjo paramą jų pastangoms įsijungti į svarbesnes transatlantines bendruomenes.

A. Nelsienė rašo, kad ji lankėsi ir priėmė "Blair House", kur viceprezidentas Gore pakartojo prezidento pastabas ir pagyrė Baltijos kraštų kilmės amerikiečius už įnašą jų tėvynių laisvei ir dalyvavimą šio krašto politiniame gyvenime, kad jis būtų demokratiškas ir žmogaus teisių įgyvendintose.

Jis taip pat dėkojo "Orange County Register" dienraščiui už reikšmingą paramą Baltijos tautų laisvei, Orange County kongresmanams, ypač Chris Cox iš Newport Beach, Ed Royce iš Fullerton už moralinę ir realią paramą Baltijos tautų laisvei bei demokratijai.

"Mes, amerikiečiai, siekiame taikos. Vykstant šaltajam karui, JAV nepripažino Baltijos valstybių okupacijos, įvykdytos Sovietų Sąjungos. Nėra pagrindo, kodėl turėtum leist Rusijai naudoti veto teisę dėl ŠAS plėtros. Aš tikiu, kad pirmoji ŠAS plėtros banga nebus paskutinė, nes mes esame stipriai įsipareigoję. Baltijos valstybės greit bus priimtose į ŠAS. Tai bus teisingas kelias ir Amerikai ir Baltijos valstybėms".

Taip baigia savo pasisakymą dėl Partnerystės chartijos A. Nelsienė.

Prie straipsnio įdėta Angelės Nelsienės nuotrauka su Lietuvos žemėlapis su jos kaimyninėmis valstybėmis.



Vasario 16 iškilmių proga surengtoje meno parodoje Venezueloje gubernatorius ABDON VIVAS TERAN susipažįsta su ispanų kalba paruotu reprezentaciniu leidiniu "Lituania". Dešinėje – Lietuvos ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA

Savaitė Lietuvoje

Prisiekė nauja vyriausybė

Kaip skelbia ELTA, kovo 26 d. Lietuvos seime iškilmingai prisiekė naujosios vyriausybės nariai. Pagal Konstituciją turėjo prisiekti tik paskirti nauji ministrai – žemės ir ūkio ministeris Edvardas Makelis bei sveikatos apsaugos ministeris Mindaugas Stankevičius (LDDP narys ir buvęs ministeriu pirmininku), tačiau prezidento Valdo Adamkaus ir ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus nutarimu priesaiką priėmė visi ministrai. Aplinkos apsaugos ministeriu liko Algis Caplikas, finansų – Algirdas Šemėta, kultūros – Saulius Šaltenis, socialinės apsaugos ir darbo – Irena Degutienė, susisiekimo – Algis Žviliauskas, užsienio reikalų – Algirdas Saudargas, ūkio – Vincas Babilius, valdymo reformų ir savivaldybių reikalų – Kęstutis Skrebys. Komandiruotėse esantys ministrai priesaiką duos artimiausioje seimo posėdyje (teisingumo ministeris Vytautas Pakalniškis, krašto apsaugos – Česlovas Stankevičius bei vidaus reikalų – Vidmantas Žiemelis). Likę nepaskirti Europos reikalų bei švietimo ir mokslo ministerių vadovai. Pastarajai ministrijai vadovavęs Zigmantas Zinkevičius prezidento dekretu atleistas iš pareigų ir paskirtas "neetatinių valstybės konsultantų" švietimo ir mokslo klausimais.

Patvirtinta sutartis

Lietuvos seimas kovo 26 d. vienbalsiai patvirtino Jungtinių Tautų 1980 m. sutartį, uždraudančią arba apribojančią naudojimą tam tikrų įprastinių ginklų, "kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikalia nesirinktinai", rašo ELTA. Valstybės, pasirašančios šią sutartį ir jos papildomus protokolus, atsisako naudotis ginklais, paprastai sužeidžiančiais skeveldromis, kurių žmogaus kūne negalima aptikti rentgeno spindulių, taip pat lazerinius ginklais. Taip įsipareigojama uždrausti arba apriboti padegamųjų ginklų, minų, minų-spastų ir kai kurių kitų įtaisų naudojimą.

Svarbūs kariuomenės mokymai

Telšių apskrityje buvo surengti vieni didžiausių Lietuvos kariuomenės mokymų. "Pavasario vėjas". ELTA praneša, kad jungtiniuose sausumos ir oro pajėgų mokymuose iš viso dalyvavo apie pusterčio tūkstančio karių, per dvidešimt šarvuotųjų, daugiau kaip keli šimtai karinių automobilių ir dešimt lėktuvų. Mokymai valstybei kainavo apie 800,000 litų.

Mokymų vadovu buvo kariuomenės vado pavaduotojas pulkininkas Valdas Tutkus, ku-

rio manymu pratybos padėjo sustiprinti Lietuvos kariuomenės bendradarbiavimą su mokyamuose dalyvavusiomis latvių ir estų ginkluotosiomis pajėgomis. Kovo 27 d. mokymus stebėjo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Jo nuomone, Lietuva turi įsigyti modernios gynybinės technikos. Jis buvo patenkintas mokymo rezultatais, teigdamas, jog kitų metų apsaugos biudžete turėtų būti daugiau lėšų skirta įsigyti technikai, kuri būtina einant į ŠAS (NATO). Jis pabrėžė, kad "tik narystė šiame Šiaurės Atlanto aljanse padės užtikrinti Lietuvos saugumą".

Parlamentarų susitikimas

Kovo 23 d. Buchareste baigėsi Europos sąjungos valstybių parlamento vadovų 5-oji konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, skelbia BNS. Sekantis susitikimas įvyks lapkričio mėn. Vilniuje, kur bus tariamasi dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu, svarstomos migracijos ir vizų problemos.

Konferencijoje Rumunijos prezidentas Emiliu Constantinescu apibūdino jo valstybėje veikiančias mafijos struktūras. Parlamentų pirmininkai susitiko su Europos parlamento prezidentu, priėmė rezoliuciją dėl padėties Kosovo.

V. Landsbergis spaudos konferencijoje komentavo Rusijos vyriausybės pakeitimus, pareikšdamas viltį, kad B. Jelcinui pasiseks sustiprinti ūkio reformas. Kiti parlamentų pirmininkai taipgi tikisi, kad vyriausybė nekeis užsienio politikos. Dėl narystės Europos sąjungoje, V. Landsbergio nuomone, Lietuva galės įstoti po 5-6 metų, jei derybos bus pradėtos ateinančiais metais.

Aptersta mazutu

Kovo pradžioje Mažeikių geležinkelio stotyje įvyko avarija, dėl kurios pasipylė beveik 90 tonų mazuto iš trijų cisternų. Iš viso buvo vežama 4,000 tonų mazuto 46 vagonų sąstata iš Radviliškio į Bugenio stotį, "Mažeikių nafta" bendrovė. Stotyje nuo bėgių nuvažiuavo keli vagonai dėl supuvusių medinių pabėgių, neatlaikusių apkrovos, praneša "Lietuvos rytas".

Avarijos metu sugadinta 15 metrų geležinkelio. Penkias paras užtruko suvalyti mazutą ir sutaisyti bėgius. Iš pareigų buvo atleisti stoties viršininkas ir vyriausias kelio meistras. Nuostolių patirta už beveik 100,000 litų, neskaitant baudos, kurią teks sumokėti už aplinkai padarytą žalą, rašo ELTA.

Mazutu, kurį turbūt išmetė praplaukiantis laivas, taip pat buvo užteršta jūros pakrantė Klaipėdoje po visą savaitę siautuosios audros kovo pradžioje. RSJ

Šiame numeryje

Kiek pinigų, kiek valandų?

Per tą laiką buvo paskleista daug šviesos ir tiesos

Kuriama nauja saugi Europa

Prez. Clinton pagyrė Baltijos valstybes, stiprinančias demokratiją

Aštuoniadešimt Vasario šešioliktyjų Venezueloje

Ambasadoriui suteiktas spaudos sindikato garbės nario vardas

Visi norėjo grįžti tėvynėn

Sibiro platybėse atgimė mažos Kryžių Lietuvos dalelės

Lietuviškoji salelė Gudijoje

Mūsų vienintelė viltis – lietuviška mokykla

Sovietinis siaubas dokumentuose

Dėl nepriklausomybės atklausiausiai kovojo lietuviai ir ukrainiečiai

Kančios dienos, pražudusios raštus ir melodijomis

Prie Šventosios ilgai laukė pušys, skaroti klevai šaukė...

Atgija kanadiečių dailininkų darbai

Dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių kūrybos paroda

"Titaniko" istorija ir filmas II

Pasiruošimai ir bandymai, kainavę milijonus dolerių

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro paštui užėjusius – \$135. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Šviesi viltis lanko naktį...

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Jėzus pasakė: "Einu jums vietas paruošti! Kai nuėjus paruošiu, vėl sugrįšiu ir jus pas save pasiimsiu, kad būtumėte ten, kur ir aš" (Jn 14, 2-3). Tad mūsų laukia vilties kupina ateitis! Tai ką reiškia liga, nelaimė, netektis, nepriteklus? Tai ir man, mūsų tautai, tavo šeimai ir visam pasauliui.

Kaip gerai, kad iš svarbiausių dorybių neužmiršta viltis! Kaip gerai! Juk kokia didelė jėga, skatinanti nugalėti neįveikiamas kliūtis, nesugriaujamą savo ir kitų valia pasistatytas barikadas. Visuose priejinguose, dvejonėse, net liūdesyje ir nesėkmėse visad žmogų išgelbsti viltis. Gali tave ir mane šiandien slėgti nepritekčiai, gali suirti santvarkos, šeimos, gali drebėti žemė ir griūti dangus, bet tie didingi lūkesčiai, tas neužmirštas Jėzaus gerumas mus kasdien, kas akimirka šildo, guodžia ir liepia keltis, žengti, išdrįsti, nedvejoti, ne nusiminti. "Einu jums vietas paruošti". JIS, nuo sosto nužengęs į mūsų žemę, savo kancią ir skausmą, prakaity ir kraują atnešė mums išganymo viltį.

Tebūnie palaimintas Tasai, kuris virš kapo iškelia Viltį, – tokius žodžius savo maldaknygėje įsirašė Tainė dukra. Taip, taip! Gyvenimas be vilties – tikrai bekrastis laukas, saulės išdeiginta dykuma, vėjo pustomi tyrai. Ateitis be vilties – nulūžusi viršūnė, bekrintančia skarmalais žieve sausuolis medis. Tai šaltas, ilgas ir gūdis vidurnaktis. Kas gi daugiau gali pakelti prie sūnaus kapo parkritusią motiną, apraudančią per anksti, pačioje jaunystėje žuvusį vaiką? Kas ligo-

nio akyse, pro skausmo surakintus dantis gali išskaityti džiaugsmo žiburėlį? Kas dešimtmečiais klajojusių po svetimą pasaulį gali priversti toliau tęsti savo varganą būtį?

VILTIS, ta didžioji stebukladarė, be spindulių šildanti sugeltus ir žmonių atšaurumo sužvarbintas širdis, tirpdanti nevilties ledus, pakelianti gyvenimo liūnose prasmę.

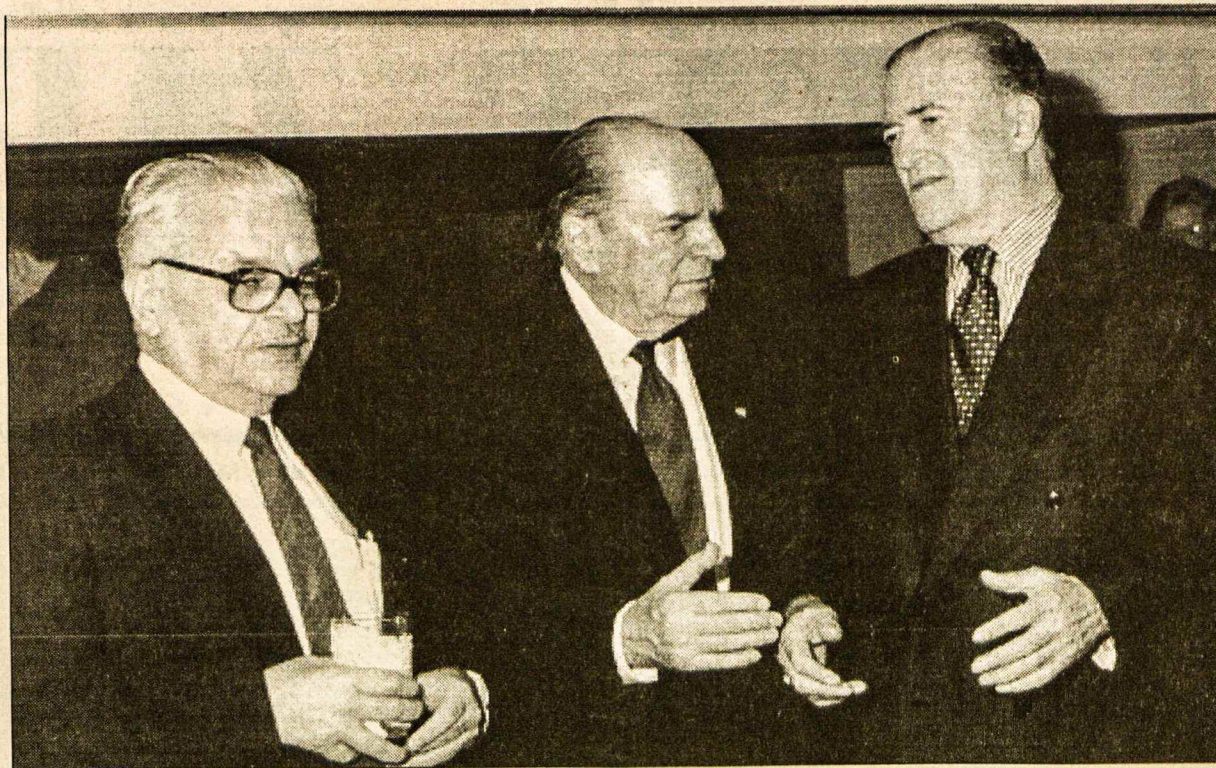
*VIEŠPATIE, ir šiandien Tavo rankoj,
Tartum paukščiai žydinčiais sparnais,
Mūsų naktį šviesios viltys lanko,
Kad širdis nemirtų po kalnais...*

(B. Brazdžionis)

Ar kasdien, ar bent kartais sukniumbu prieš Tavo, Viešpatie, altorių, prieš paveikslą Tavo didingų ir nuostabių darbų, prieš Tave, kuris visoj gamtoje, be ežių ir ribų sukurtoje visatoje ir mano sieloje nemariojoje pėdsakus tokius palikimai, kad jau niekad jie neišdils, tik amžių sandūroj vis ryškiau spindės, švies ir žadins nulenkti galvas neklusnias, ragins pakilti iš ydų vergovės, išsinerinti iš melo marškinų, išsiveržti iš godumo celės, ryžtingai ir iškart išbristi iš neapykantos akivarių!!! Ar kasdienės rutinos duklėms stalčius aš pravesiu, kad išvalęs juos visus atidžiai sukraučiau spindinčius naujos vilties drabužius, iš aksominių džiaugsmo atspindžių nuaustus, iš grožio lūkesčių supintus, iš prasmingų užmojų suklustytus.

Viltie, skaisčioji SAULE, negeski, nemąžk, nedink pavojinguose gyvenimo verpetuose, kur taip dažnai nuskaista laivas.
VILTIE, DIDŽIOJI DIEVO DOVANA, NULIŪDUSIŲ IR MERDINČIŲ PAKELĖSE SUDIRŽUSIŲ ŠIRDŽIŲ GAIVINTOJA! Būk man skalsi duona kasdienė prie tokio stalo, kur dažnai trūksta net žiauberės! Būk skaidriausio kriošto indas, kuriame dangiškasis gyvybės elektras niekada nesenka! Būk man Gralio taurė, iš kurios vien nemirtingieji geria gaivinantį nektarą!

Mažiausia nesėkmė ir nepalankus žodis mane išmuša iš vėžių, o sutiktas kelyje kupstas mano vaizduotėje per akimirka išauga kalnu, todėl rūšioje ir atšiaurioje kasdienybės naktyje būk man šviečiančia žvaigžde, kuri veda per ydingo mano būdo klampotas pelkes, neišmatuojamus aistrų akivarus ir neleidžia man pažvelgti į Tave – **DIDŽIOSIOS VILTIES NESENKANČIOS GELMĖS KŪRĖJA!**



Vasario 16 diplomatinis priėmimas Venezueloje. Iš kairės: dr. RAFAEL ROMAN CASTELLANOS, Lietuvos ambasadorius dr. V. A. DAMBRAVA ir Venezuelos užsienio reikalų ministeris dr. MIGUEL ANGEL BURELLI RIVAS

Aštuoniasdešimt Vasario šešioliktųjų Venezueloje

Lietuvos nepriklausomybės sukaktis atšvęsta visa eile renginių, trukusių ilgesnį laiką

FELIKSAS ZUBRAS, Caracas

Jei kiekvienais metais ambasada stengėsi iškilmes pajaukinti, įvesti ką nors naujo, tai šiais metais ji paruošė net dešimt atskirų programų.

Radiojo programoje

Jau ankstyvą vasario 14 rytmetį ambasadorius dr. Vytautas A. Dambra, patarėja dr. Hilda Griškevičienė ir į iškilmės atvykusi Kultūros ministerijos tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vadovė Vida Pabarškaitė dalyvavo radiojo valandą trukusioje laidoje. Joje buvo pasakojama apie mūsų šalies gamtą, istoriją, kultūrą, nūdienos aktualijas, tarp jų – Lietuvos pastangas kelyje į Europos sąjungą ir SAS (NATO), santykius su kaimynais. Laidos metu klausytojai telefonu domėjosi Lietuvos tematika ir šiltai dėkojo už įdomų jos turinį.

Iškilmingą dieną

Vasario 16 prasidėjo rytiniu aktu: lietuvių bendruomenės atstovai ir svečiai išklaušė dokumentinį montažą apie 1918 m. vasario 16 Nepriklausomybės deklaracijos paskelbimą. Buvo perskaitytas ambasadoriaus "Kreipimasis į Venezuelą". Grojant Lietuvos himnui, ir rytmečio saulė kilo mūsų trišpalvė.

11 v. nuncijaus pareigas einąs monsinjoras Ramon Castro atnašavo už Lietuvą mišias, kuriose buvo naudojama šv. Kazimiero metinei šventei skirtoji liturgija. Pamoksle monsinjoras išaukštino lietuvių tautos tvirtybę, krikščionišką jos dvasią sunkiaisiais istorijos metais. Po Mišių monsinjoras visus pakvietė vaišėms. Šisai meksikietis prelatas pasakė negalįs atsidžiaugti, kad Lietuva, galbūt viena iš visų krašte reziduojančių krikščioniškųjų ambasadų, visuomet įjungia programon Mišių auką, kartais net suorganizuodama iškilmingas pamaldas, perduodamas visam kraštui per televiziją.

Meno paroda

Ankstyvą popietę visi vyko į sostinės gubernatūros rūmus. Joje buvo atidaryta Lietuvos menininkų paroda – 15 grafikų, 3 skulptorių ir 4 juvelyrų (gintaro, aukso) darbų. Parodą, dalyvaujant valstybės parlamento,

vyriausybės, Užsienio reikalų ministerijos ir lietuvių bendruomenės atstovams bei venezueliečiams, atidarė ambasadorius V. A. Dambra drauge su rūmų šeimininku gubernatorium Abdon Vivas Teran. Parodos atidaryme dalyvavo ir URM Kultūros departamento generalinė direktorė ambasadorė Milagros Puig ir jos pavaduotoja ambasadorė Guillermina da Silva.

Draugystės sambūris

Po parodos atidarymo ambasadorius ir palyda vyko į Vidaus reikalų ministerijos ambasadorių saloną, kur antrasis svarbumu valstybėje asmuo – vidaus reikalų ministeris dr. Guillermo Andueza įteikė Lietuvos ambasadoriui didelį porcelaninį Simono Bolivar biustą. Tuo buvo pažymėtas formalus įsteigimas "Simono Bolivaro lietuvių-venezueliečių draugystės bendrijos". Jos tikslas – plėsti tarpusavio kultūrinius ryšius ir draugiškumą. Apie 20 žymių asmenybių, jų tarpe du būvę Venezuelos prezidentai, yra minėtos bendrijos steigėjai. Iš Lietuvos – seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, užsienio reikalų min. Algirdas Saudargas ir kultūros min. Saulius Saltenis.

Diplomatinis priėmimas

Vakare vyko ambasadoriaus ir jo žmonos surengtas diplomatinis priėmimas, į kurį atsilankė arti 300 garbingų svečių. Priėmimo dalyvavo apie 50 ambasadorių, jų tarpe JAV, Rusijos federacijos, Kinijos, Japonijos, D. Britanijos, skandinavų šalių misijų vadovai, beveik visi arabų kraštai ir Kuba, nors Lietuva diplomatinį santykių su ja neturi. Taip pat dalyvavo parlamento ir kiti valstybės pareigūnai, lietuvių bendruomenės atstovai, trys televizijos stotys, kurioms Lietuvai palankius pareiškimus davė iškiliausi šalies asmenys, ir visų svarbiausių krašto dienraščių atstovai. Televizijos ir spaudos atstovų dalyvavimas Lietuvos iškilmingame priėmimo yra tapęs tradicija.

Iškilnė Panteone

Vasario 17 d. įvyko iškilmingas aktas valstybės Panteone, kur prie karsto su Venezue-

los išlaisvintojo Simono Bolivar palaikais, dalyvaujant prezidentūros garbės sargybai, aidint trimitams ir ginklų atiduodant pagarbą, ambasadorius V. A. Dambra ir jo žmona padėjo vainiką, pasirašė drauge su juos lydėjusiais vyriausybės atstovais iškilnės aktą garbės knygoje. Padėjus vainiką, Panteone nuaidėjo Lietuvos ir Venezuelos himnai, kuriuos atliko kariuomenės orkestras.

Tą pačią dieną 4,800 narių vienijančio Venezuelos spaudos sindikato generalinis sekretorius, lydimas delegacijos, pranešė ambasadoriui, kad už nuolatamą publicistinę veiklą Venezuelos spaudoje Lietuvos ambasadoriui dr. Vytautui Antanui Dambrai yra suteikiamas šios organizacijos garbės nario vardas su visomis teisėmis ir privilegijomis. Ambasadorius tapo pirmuoju garbės nariu minėtos organizacijos istorijoje.

Koncertas

Vasario 20 d. įvyko lietuviškos simfoninės muzikos koncertas, praėjusį su neįtikimu pasisekimu. Diriguojamas Lietuvos laureato Juozo Domarko, Simono Bolivar orkestras pasigėrėtinau atliko M.K. Čiurlionio simfoninę poemą "Miškas", venezueliečio kompozitoriaus Juan Bautista Plaza "Romantiškąją fugą", Eduardo Balsio koncertą smuikui ir orkestrui Nr. 2 ir Juozo Pakalnio "Romantiškąją uvertiūrą". Solo dalį smuiku atliko Raimondas Butvila.

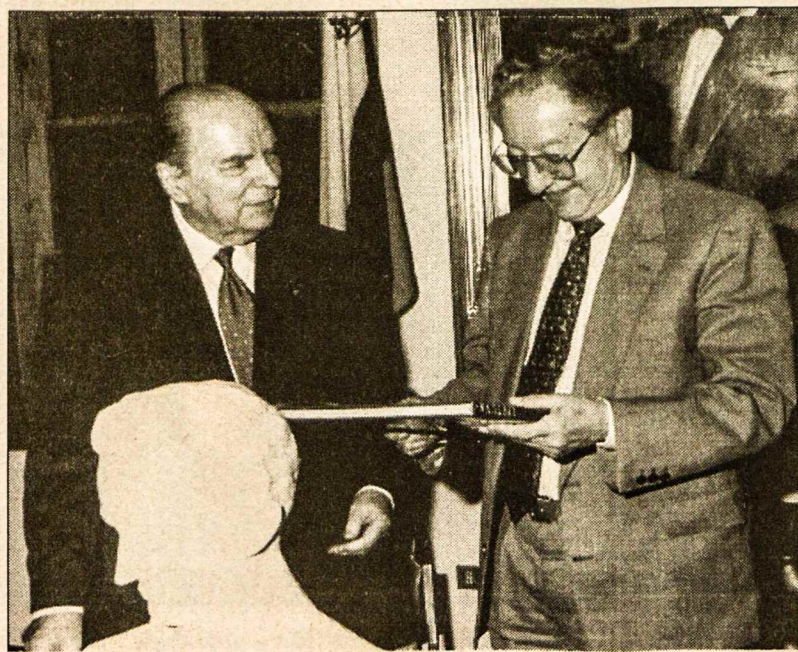
Koncerto metu, sugrojus simfoniniam orkestrui Lietuvos ir Venezuelos himnus, įžanginį žodį tarė Simfoninės muzikos draugijos direktorius Igor Lanz ir ambasadorius dr. V. A. Dambra. Šia proga kalbėjo ir Vidaus reikalų viceministeris dr. Raul Rominguez Castellanos, kuris gausiai susirinkusiai publikai pranešė apie Lietuvos nepriklausomybės sukakties progą įsteigtą "Simono Bolivar Lietuvos ir Venezuelos draugystės bendriją".

Baigminis koncertas ir atgarsiai

Minint Kovo 11-tosios atminties metines, tame pačiame Teresa Carreno teatre buvo atliktas Beethoveno kūrinys koncertas. Dalyvavo smuikininkas Raimondas Butvila, čelistas Arvydas Griškevičius ir didelis lietuvių draugas pianistas rusas Igor Lavrov. Su šiuo koncertu ir buvo baigta sukakties programa.

Venezuelos spaudoje netilo ir netilsta straipsniai apie Vasario 16 iškilmes ir apie Lietuvą. Juos reikia skaityti dešimtimis, ir vien apie tai vertėtų atskirai parašyti. Lotynų pasaulis susilaukė dar vienos staigmenos: ispanų kalba išspausdintas iliustruotas 16 puslapių leidinis "Lituania". Originalas, parengtas ir išspausdintas R. Paknio leidinyje Vilniuje, buvo parengtas ir ispanų kalba. Jis buvo išsiuntintas lotynų kraštams. Tai irgi ambasados nuopelnas.

Valstybių sienos, nuotoliai ir kalbos gali atskirti žmones, bet jos negali išparceliuoti žmogiško gyvenimo – tai padaro tik ignorancija. — CHARLES LILLARD



Venezuelos vidaus reikalų ministeris dr. GUILLERMO ANDUEZA įteikia Lietuvos ambasadoriui dr. VYTAUTUI A. DAMBRAVI Simono Bolivar biustą kaip ženklą abiejų valstybių draugiškumo

Čečėnija - rakštis Rusijos akyje

J. P. KEDYS

Čečėnija (toliau Č.) – tai Kaukazo tauta, artima ingušų kalbai. Iki 1926 m. vartojo arabiškus rašmenis, bet vėliau priėmė lotynišką. Nuo XVII š. ji priėmė islamo tikėjimą.

Č. nebuvo savanoriškai įsijungusi nei į Rusijos carų imperiją, nei komunistinę Sovietų Sąją, nei į Jelcino sukurta Rusijos federaciją.

XVIII š. Rusija pradėjo puldinėti Č., bet ji nepaprastai atkakliai gynėsi ir tik Raudonoji armija pavyko Č. nugalėti 1926 m.

1991 m. rugpjūčio 18-20 d.d., nepavykus sovietų generolų "pučiui", 14 sovietinių respublikų, įskaitant Rusiją, skubėjo skelbti savo nepriklausomybes. Lietuva savo nepriklausomybę buvo paskelbusi jau pusantrų metų anksčiau 1990.III.11. Tada Jelcinas rado gerą progą iš buvusių autonominių respublikų sukurti naują Rusijos imperiją – Rusijos federaciją. Į šią federaciją Č. nebuvo įstojusi, nors Jelcinas ją į sąrašą įtraukė! Č. laukė progos paskelbti savo nepriklausomybę. Ta proga atsirado, kai ji sostinėje Gruzne sumušė Rusijos kariuomenę ir 1996 m. rugsėjo mėn. paskelbė savo nepriklausomybę.

Rusijos politika

Po nepriklausomybės paskelbimo Č. įvykdė prezidento rinkimus. Prezidentu buvo išrinktas Aslanas Maschadovas. Jis paskyrė ministru pirmininku Samilį Basajevą. Taip Č. atstatė savo nepriklausomybę, nors jos Rusija teisiškai nepripažino. Rusijos parlamentas, kuriame daugumą turi komunistai, su Č. nesiskaito. Tačiau Jelcino vyriausybės nariai veda derybas ir daro sutartis su Č. dėl naftos vamzdžių nutiesimo per Č. teritoriją, dėl teroristų persekiojimo ir kitų ūkinių klausimų. Nors teisingumo ministeris pakenčia Č. prezidentą, bet kriminaliniu nusikaltėliu laiko ministerį pirmininką.

Grėsmė Rusijai

Rusijos federacijoje yra keletas buvusių autonominių respublikų. Kai kurios jų yra negausios, bet yra ir tokių, kurios turi po 0.5 milj. ir daugiau

gyventojų. Visos šios Rusijos federacijos narės su nepaprastu politiniu interesu stebi Č. dabartinę ūkinę ir politinę padėtį. Č. pasiskelbimas nepriklausoma valstybe su prezidentu ir ministrais, jos vedamos derybos su Rusija yra didelis padrasinimas ir likusiom autonominėms respublikoms siekti nepriklausomybės!

Lietuvos laikysena

Lietuva tą patį išgyveno paskelbusi nepriklausomybę 1990.III.11, kai tik vienintelė Islandija išdrįso ją pripažinti! Mūsų politikai kaltino pasaulio vadų sąžines! Dabar Č. laukia bent to paties iš Lietuvos, bet mūsų politikai nenori apie tai girdėti!

Tiesa, yra vienas tautietis, atsidavęs Č. kūnu ir siela, tai Algirdas Endriukaitis. Jis buvo suorganizavęs tarptautinį komitetą remti Č., bet dabar A. Endriukaitis nėra seimo narys ir jo politinė veikla yra ribota. Dabartinė Lietuvos vyriausybė bijo supykinti Rusijos mešką ir apie Č. nenori galvoti.

Tačiau ir šioje keblioje būklėje Lietuvai yra galimybė padėti Č. Šalia Europos s-gos yra kita daug platesnė Europos organizacija – Europos taryba, apimanti 39 Valstybes ir Rytų Europos valstybes. Šioje taryboje yra ir Lietuvos atstovas. Ji svarsto įvairius Europos valstybių ūkinius ir politinius klausimus. Jau keletą kartų Rusijos atstovas Žirinovskis šmeižė Lietuvą... Dabar gera proga būtų Europos reikalų ministeriui paskatinti šioje Europos taryboje Lietuvos narį pakalbėti apie Č. Šiuo atveju dar nebūtų Lietuvos formalus pripažinimas Č., bet jos teisių iškilimas Europos taryboje būtų didelė moralinė parama Čečėnijai.

Šiuo metu turime net dvi Lietuvos ministerijas, kurių darbo apimtyje yra Europos taryba, jos veikla ir Lietuvos atstovas joje. Deja, dar neteko girdėti to atstovo pasisakymo, kai Žirinovskis šmeižė Lietuvą. Gera, kad Anglijos atstovas gynė Lietuvą, paneigdamas Rusijos atstovo melą. Gal dėl to, kad turime Europos ir Užsienio reikalų ministerijas: tarp dviejų auklių vaikas be galvos.

PADĖKA

ATA

SONJA RITA JONIKAITĖ MacMILLAN,



mūsų mylima dukrelė staugia ir netikėtai atsiskyrė iš mūsų tarpo, išgyvenusi vos 34 metus, jos gimtadienis buvo sausio 28 d. Iškeliavo ji į amžinybę pas 100-to metų sulaukusia močiutę 1998 m. vasario 27 d.; palaidota kovo 4 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont. Gaila ir skaudu, kad iš savo tarpo per du mėnesius netekome dviejų brangių asmenų.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos kun. V. Volertui už atnašautas Mišias ir koplyčioje sukalbėtą maldų pykę. Rožinį, už palydėjimą velionės į amžinojo poilsio vietą, kurią mūsų dukrelė pasirinko šalia savo močiutės, kur paskutinį kartą stovėjo prie jos kapo ir dėjo jai gėles ant karsto. Tuomet ją matėme paskutinį kartą gyvą.

Nuoširdi padėka D. Radtkienai už vargonavimą ir gražų giedojimą; padėka karsto nešėjams. Labai nuoširdžiai dėkojame visiems už tokį gausų velionės lankymą koplyčioje, šventovėje ir palydėjimą į kapines. Ypatinga padėka v. skautininkei D. Keršienei už tokį gražų atsisveikinimą koplyčioje. Velionė buvo skautė, šoko tautinius šokius ir lankė lietuvišką mokyklą. Ačiū labai visiems už daugybę prisistatę gražių gėlių, velionės geriausiai draugei Lindai Keršytei ir jos tėvams, Lidi-jos Vakarai šeimai ir visiems kitiems, kurių pavardžių neįmanoma išvardinti.

Ačiū labai visiems, kurie užprašė Mišias; nuoširdi padėka už pareikštą mums užuojautą raštu bei spaudoje. Ačiū labai tiems, kurie aukojo spaudai. Ypatinga padėka M. Povilaitienei ir D. Keršienei, kurios rinko auksas Lietuvos vaikams-našlaičiams. Labai ačiū visiems už gerą ir dosnią širdį. Dėkojame tiems, kurie su velione atsisveikino kapinėse ir salėje po vėsių. Labai dėkojame V. Birštonui ir jo pagalbininkei už skaniai pagamintus pietus, kuriais pavaišino daugiau kaip šimtą dalyvių. Nuoširdus ačiū visoms poniosms už atneštus pyragus: I. Pečiulienei, B. Pečiulienei, D. Keršienei ir kitoms. Ačiū labai K. Pečiuliui už nuotraukų padarymą. Dėkojame labai visiems, kurie taip gausiai dalyvavo ir padėjote mūsų jauną dukrelę palydėti į amžinybę. Ačiū labai.

Nors skausmas mums niekada neišnyks, bet jus visus mes visados prisiminsime.

Su giliu liūdesiu –

vyras Bruce MacMillan,
tėvai – Petras ir Zuzana Jonikai

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

MYLIMAM GYVENIMO DRAUGUI

a.a. PRANUI ALIŠAUSKUI

iškeliauvus į amžinybę,

liūdesyje likusią žmoną ELENUTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –

Angelė ir Juozas Lukošūnai

AUKŠČIAUSIAJAM PASIKVIETUS

a.a. VIKTORĄ GUDELĮ,

dukrai DANAI CHAINAUSKIENEI, sūnui ARVYDUI (David), jų šeimoms ir giminėms gilią užuojautą netektyje reiškia –

Londono lietuvių choro "Pašvaistė" nariai ir valdyba

Visi norėjo grįžti tėvynėn

Kreipimasis komiteto "Tremties keliais", rengiančio išvykas į Sibirą, kur tvarkančios rankos laukia nykstančios tautiečių kapinės, apaugusios žolėmis ir krūmais

Gerbiami tautiečiai! Jeigu jūs neabejingi Lietuvos bolševizmo aukoms, mirusiems ar žuvusiems tremtyje 1941, 1945-1957 metais, prašome padėkite išsaugoti jų atminimą ir palaidojimo vietas (kapines) Sibiro ir Šiaurės kraštuose.

Didžiosios tremties Sibiran – neregėtas fizinis ir moralinis mūsų tautos išbandymas, šimtus tūkstančių geriausių sūnų ir dukterų išblaškęs po tundrą, taigą ir karščių alsuojančias dykumas, privertęs daugelį bėgti į Vakarus. Jie dirbo, vargo, kūrė ir gulė amžinybėn. Jiems buvo svetimi barakai, kuriuose gyveno, nedžiuginio gamta, kuri juos supo. Atramą rasdavo savo artimųjų atilsio vietoje – kapinėse. Ten jie, kaip bažnyčion, rinkdavosi švenčių dienomis, džiaugėsi ir liūdėjo. Todėl, būdami pavar-

ge, alkani, paniekinti, kamuojami tėvynės ilgesio, supylė vos matomus kauburėlius arba liejo betoninius antkapius, statė mažus arba tvirto maumedžio ar metalo kryžius.

Paradoksalu, kad pasaulyje garsėjusi Kryžių Lietuva pokario metais sunyko, o mažos jos dalelės atgimė Sibiro platybėse. Jų yra daug, bet tai maža dalis to, kas buvo. Vienas sunaikino nerūpestinga ranka, kitas – didysis laikas, amžinasis gyvybės ratas. Išnyko arba negrįžtamai nyksta kaimai ir pastatai, kuriuose gyveno ir dirbo tautiečiai. Palaipsniui mus palieka bolševizmo aukos ir liudininkai, gyvenantys Lietuvoje ir Sibire, o jaunajai kartai praeities kančios tampa neišgyventais istoriniais faktais.

Kartais atrodo, kad visa tai mes stebime iš šalies, tarsi neži-

notume, kad kultūros istorijoje, mūsų tautos istorijoje atsiradusių tuštumų neturėsime kuo užpildyti, kad į jas plūstels tai, kas netikra, suklastota. Siekiant išvengti klastotės mūsų tautos istorijoje ir padėti buvusiems tremtiniais, 1989 m. spalio mėn. dar prieš atstatant Lietuvos nepriklausomybę, buvo įsteigtas Lietuvos deportuotų asmenų palaikų perkėlimo ir socialinės pagalbos komitetas "Tremties keliais".

Komitetas yra visuomeninė respublikinė galeistungumo organizacija, kurios tikslas – padėti Lietuvos bei pasaulio lietuviams surasti ir perkelti iš Sibiro į Lietuvą artimųjų palaikus, kurie mirė tremtyje 1941-1957 metais, ir surinkti autentišką dokumentinę medžiagą apie Lietuvos tremtinius, kentėjusius ir mirusius Sibiro žemėje.

Komiteto "Tremties keliais" pirmininkas – vienas iš Lietuvos Sąjūdžio ir Tremtinio klubo steigėjų, buvęs tremtinys Antanas Petrokas. Komiteto lėšas sudaro tik Lietuvos gyventojų aukos.

Būdamas 10 metų amžiaus, 1948 metais gegužės 22 d. buvo išvežtas iš Lietuvos į Sibirą, Irkutsko sritį. Ten matė šimtus mirstančiųjų iš bado ir ligų tautiečių, kurių priešmirtinis noras ir prašymas buvo vienas – nors jų kaulus palaidoti Lietuvos žemėje. Visi norėjo grįžti į Tėvynę. 1941, 1945-1953 m. iš Lietuvos į Sibirą buvo išstremta apie 350,000 gyventojų. Apie 30,000 mirė iš bado, šalčio ir ligų.

Praėjus daugiau kaip 40 metų, nugalėjęs politinius sunkumus, komitetas "Tremties keliais" organizavo pirmą pasaulio istorijoje akciją, masinį tremtinių palaikų perkėlimą. Pasaulis ir Rusija pamatė, kokią pagarbą lietuviai reiškia mirusiems savo artimiesiems ir vykdo jų priesakus.

Komitetas organizavo ir padėjo mirusiųjų giminėms pervežti iš įvairių Sibiro ir Šiaurės vietovių į Lietuvą per 1200 mirusių palaikų. Pervežti paskutiniuoju Lietuvos knygnečio Akelaidžio, nepriklausomos Lietuvos Žemės ūkio ministerio J. Aleksos ir Lietuvos nepriklausomybės akto signataro Donato Ma-



Antanina Garmutė, renkanti medžiagą savo leidiniams Ntr. A. Krutulienės

linausko bei jo šeimos narių palaikai. Rasta paskutinio nepriklausomos Lietuvos ministerių kabineto pirmininko Antano Merkio palaidojimo vieta. Pervežti Užsienio reikalų ministerio Urbšio giminių palaikai.

Komitetas "Tremties keliais" yra vienintelė Lietuvoje organizacija, kuri kiekvienais metais rengia vieno mėnesio trukmės istorines-mokslines ekspedicijas į tremties vietas, telkia jau nykstančią dokumentinę medžiagą apie ten vargšius ir mirusius tremtinius. Ekspedicijos dalyviai suranda tremtinių gyvenvietes ir kapus, sudaro kapinių planus, surašo įskaitomas mirusiųjų pavardes ant kryžių, renka medžiagą archyvuose, fotografuoja ir kuria dokumentinius filmus apie tremties vietas įvairiose Sibiro srityse. Sukurtos penkios vaizdajuostės apie tremimo vietas: Altajaus krašto, Krasnojarsko, Irkutsko, Buriat-Mongolijos.

Į ekspedicijas vyksta pasišventę šiam tikslui žmonės, kurių tikslas veda juos sunkiais tremtinių keliais. Tai didelės pagarbos verti žmonės, kurie nebijo jokių kelionės sunkumų ir oro permainingų. Nepaisant gausybės uodų ir mašalų, jie breną per Sibiro pelkes, eina per kalnus, nakvoja miške.

Ekspedicijų darbas labai sunkus. Nyksta tremtinių gyvenvietės, keliai ir kapai pavirto sunkiai praeinamais miškais, neprižiūrimos kapinės užžėlė žmogaus ūgio žolėmis ir aukštais krūmais, griūva kryžiai. Greitai nieko neišliks, kas primena tragišką praeitį Lietuvos istorijoje. Bet tai mūsų tautos gyvenimo dalis, mūsų skausmas ir netektis, mūsų paminklai mirusiems tremtiniais, mūsų istorinės vertybės. Jos neturėtų išnykti. Komitetas stengiasi surinkti kuo daugiau istorinės medžiagos apie tremtį, nes ši medžiaga išliks ateinančioms kartoms apie tautos tragediją ir deportaciją 1941, 1945-1953 m. ir kurią bus galima pateikti kaltininkams dėl moralinės ir materialinės žalos atlyginimo.

1998 m. gegužės 22 d. sukan-ka 50 m. nuo didžiausio ūkininkų tremimo. Išstremta 105,000 Lietuvos žemdirbių. Pažymėdamas šią tragišką suklaidą, komitetas "Tremties keliais" norėtų organizuoti ekspediciją į Irkutsko sritį, Zimos rajoną, kuriame palaidota apie vieną tūkstantį mūsų tėvynainių. Norima atstatyti kapines ir paminklus, bet tam nėra lėšų.

Komitetas "Tremties keliais" nuolankiai kreipiasi į Kanadoje gyvenančius lietuvių ir geros valios žmones, kuriems nesvetimas tremtinių skausmas, prašydamas paramos nors kukliomis aukomis rengiamas ekspedicijas į Sibirą. Gal atsirastų tautiečių ar organizacijų, kurių vardu būtų pavadintos ir rengiamos ekspedicijos "Tremties keliais". Vieno mėnesio trukmės, atstatant kapines, ekspedicijos išlaidos – apie 10,000 JAV dolerių. Aukas galima siųsti čekiais arba valiuta per žmones, vykstančius į Lietuvą, kurie galėtų perduoti komitetui pagal adresą. Iš anksto dėkojame už paramą.

Komitetas pasiruošęs suteikti informaciją tremties klausimais pagal turimą medžiagą.

Antanas Petrokas, Lietuvos deportuotų asmenų palaikų perkėlimo ir socialinės pagalbos Komiteto "Tremties keliais" pirmininkas. Adresas: Komitetas "Tremties keliais", Partizanų g. 90, kamb. 50, 3041 Kaunas, Lithuania. Tel. 77-95-34.

Tėvynei artima išeivijos spauda

Patriotiniai straipsniai Lietuvos spaudoje vis dar sunkiai praeina. Šioje srityje daug padeda išeivijos spauda

ANTANINA GARMUTĖ

Sausakimšoje patalpoje buvo tvanku. Pensininkai ir kiti socialiai remtini žmonės grūdosi prie langelių, kad įteisintų telefono lengvatas. Dar žvaliai atrodantis, bet nebejaunas vyriškis staiga nukrito ant grindų. Jam iškviestą greitąją medicinos pagalbą. Apžiūrėjo. Užkėlė ant neštuvų. Ir ... užtraukė drobulę ant veido. Jam jau nieko daugiau neberekė.

Vargu ar apie tai rašys jauni spaudos darbuotojai Lietuvoje. Juk tai tik kažkokių "senių" neįdomūs reikalai. Su tokia abejingumu akivaizdžiai susidūriau, kai vėl rudenį mirė viena partizanė. Ji buvo neeilinė kovotoja, ginkluoto pogrindžio leidinių redaktorė, čekistų paimta į nelaisvę tiesiog iš bunkerio, atišaudydama ir bandžiusi nusižudyti. Kilusi iš pasišventusios Tėvynei šeimos, sudėjusios gyvybės auką ant Laisvės altoriaus. Parašyti straipsnį-nekrologą apie šią partizanę mane paprašė jos artimieji. Išliko klausimas, kur spausdinti. Nusprendėme: patriotiškiausiame, rimčiausia atrodžiusiame leidinyje. "Toks žmogus – to vertas!" – kalbėjo me. Parašiau, nusiunčiau. Deja...

Ėjo dienos. Pagarbius, atsiarius nekrologus apie minėtą legendinę Lietuvos dukrą išspausdino beveik visi Lietuvos laikraščiai – ir taip vadinami "nežymūs", ir "komunistiniai". Tik mūsų "flagmanas" tylėjo. Jame "nuskendusio" mano straipsnio ieškojo žmonės iš Jurbarko, Klaipėdos, Druskininkų. Prašė, maldavo, reikalavo išspausdinti. Kai užėjau išsiaiškinti į Kaune esančią tos redakcijos būstinę, malonios panelės keliuose kambariuose linksmai gurkšnojo kavą ir sunkiai orientavosi, kokios čia dar kovotojos (be tarybinių?) mūsų Tėvyneje buvo ... Vietoj saldinių dėžės įteikiau joms knygą, atversdama puslapį apie minėtą taurią asmenybę. Pažadėjo pagreitinti spausdinimą. Netesėjo. Kai aktyvi to laikraščio platintoja Vilniuje užėjo į

redakciją, jai buvo paaiškinta: "Anokia čia partizanė!" O straipsnis esąs sentimentalus: nusikalbėta, kad ją laidojant karieiviai saliotavo šūviais...

Ar verta tuomet stebėtis, kad perlaidojant partizanus, šventinant jiems paminklus dažniausiai dalyvauja vieni žilagalviai, o jauni redakcijų "kadrai", matyt, sėdintys savo kėdėse tik dėl didelių algų, net nežino su kokia pagarba vyksta tokios patriotinės apeigos...

Beje, minėta straipsnį anas laikraštis vis dėlto išspausdino ketvirtą mėnesį nuo jo įteikimo datos, po to, kai Žemaičių apygardos vado dukrė jiems paskambino ir pasakė: "Daugiau neužsisakysiu to jūsų bankrotuojančio laikraščio!"

Čia plačiau nekalbėsime apie tuos mūsų šalies laikraščius, kurie, pasinaudodami laisvosios spaudos teise, savo puslapiuose skleidžia moralinio nuosmukio dvasią arba, nesilaikydami žurnalistinės etikos, skelbia tikrovės neatitinkančius, nepatvirtintus faktus, akivaizdžius šmeižtus. Sava gerbiantys autoriai tokiuose laikraščiuose spausdinti savo straipsnius vengia.

Tačiau, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, teigiami poslinkiai ryškėja ir žiniasklaidoje. Didelį vaidmenį čia atlieka užsienio lietuvių objektyvioji spauda, kuri, kaip niekada anksčiau, labiausiai priartėjo prie Tėvynės. Skirtingai nuo okupacinio laikotarpio, dabar ji tapo laisvai, plačiai skaitoma, vertinama.

Dėl aukščiau nurodytų priežasčių iškiliausiose užsienio lietuvių leidiniuose gausu straipsnių iš Lietuvos. Per pakeltus tiltus neinama. Tai, ką sunku pasiekti (šiuo atveju – spausdinti) nuo okupacijos dar vis neatsigaunančioje Lietuvoje, mums suteikia tautiečių spauda užjūriuose. Tai tikroju patriotizmu ir dvasiniu bendrumu pagrįsti ryšiai, bendradarbiavimas Tėvynės labui.



Taip atrodo tremtinio palaikai Igarkos lietuvių kapinėse, pragulėję amžino įšalo žemėje daugiau kaip 40 metų. Palaikai perkelti į Lietuvą. Žemiau - Igarkos lietuvių-tremtinių kapinės. Griūva kryžiai, kapinės apaugo sunkiai praeinamu beržynu... ir greitai nieko neišliks, kas primena tragišką tremtinių likimą

Nuotr. A. Petroko, 1997 m. liepos mėnesį

Come Say

WLABAS

To Lithuania

Then say "Labas" to all the incredible sights and sounds. Come and discover Lithuania this summer with the convenience of:

- Finnair non-stop flights from Toronto via Helsinki to Vilnius
- Twice weekly
- From May 23 to September 9
- Every Wednesday and Saturday
- With early arrivals

Finnair also flies daily, year round, between New York and Helsinki. So drop by and say "Labas"!!

VILNIUS

\$1050.00

FROM

Norvita

FINNAIR

Time flies

WE ARE FINNAIR. YOUR GATEWAY TO THE WORLD

Finnair is a partner in Aeroplan. Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available.

Contact your travel agent or call Norvita Tours at 416-222-0203 or 1-800-461-8651

LAISVOJE TĖVYNĖJE

EILĖS LIETUVOS PASIENYJE

Naująjį Lietuvos prez. Valdą Adamkų labiausiai suerzino ilgos sunkvežimio ir automobilių eilės Lietuvos pasienyje prie muitinių su Gudija ir Lenkija. Jis nori ir reikalauti, kad krovinių pervežimas būtų pagreitinamas. Dėl netvarkos ir prastovų pasienio punktuose Lietuvai priklausantis vežėjai per metus praranda apie šėis šimtus milijonų litų, o pridėjus sunaudotą kurą, baudas už pavėluotą krovinių pristatymą ir antvalandžius vežėjams metinis nuostolis pasiekia milijardą litų, mūsų įprasta vadinti bilijonu. Mat dabar tas milijardas ateityje turbūt taps juokingai skambančiu bilijardu. Prez. V. Adamkus nori tiesioginių Lietuvos muitininkų derybų su Lenkijos ir Gudijos atstovais. Reikėtų įvesti ir kompiuterinį pervežamų krovinių sekimą.

VAGIŲ ŽALA ISTORIKAMS

Ramunės Bandienės pranešimu "Lietuvos aid" skaitytojams, vagys sužlugdė Klaipėdos universiteto istorikų projektą. Mat jie iš Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centro patalpų Klaipėdos universitete išsinešė du kompiuterius, kuriuose buvo surinkta istorijos archyvų medžiaga. Kompiuterių bei įrangos išsinešimo padaryta apie 10,000 litų žala. Centro mokslininkams tas nuostolis yra gerokai didesnis, nes su kompiuterių technika dingio ir dalis atliekamų archyvų projekto medžiagos, susietos su Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos tiriamoji archyvo kūriniu bei XVI-XVIII š. Žemaitijos teismų knyga. Pavogtose kompiuteriuose liko ir informacinė Žemaitijos archyvų medžiaga, paruošta "Internetui". Iki jos įteikimo buvo likusi tik viena diena. Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centro mokslinis bendradarbis Vacys Vaivada skundžiasi, kad ilgą laiką visiška sustabdė archyvų projektą. Centro darbas esąs paralyžuotas. Pavogti kompiuteriai buvo dovanoti Atviros Lietuvos fondo ir MK firmos.

SLAPTAVIETĖ MUZIEJUJE

Šiaulių "Aušros" muziejus, šiemet paminėjęs deimantinę veiklos sukaktį, lankytojus nustebino keturiasdešimt vienerius metus slaptavietėje išsaugotais rodiniais. Jų išlikimo istorijai jau 1957 m. pasirūpinęs buvęs šio muziejaus fotografas inž. Povilas Stepovičius, gavęs rodinį iš laikinai muziejaus sandėlio paverstos vokiečių šventovės. Jis susitarė su muziejininku Vincu Vaitiekūnu paslėpti dalį jų istorinių rodinų, kad jų "Aušros" muziejuje nesurastų ir nesunaikintų sovietai. V. Vaitiekūnas pats padarė vienam stalčiui dvigubą dugną. Tame fototekos stalčiuije tarp dvigubo dugno buvo įdėta apie 20 pagrindinių laikraščių, NKVD dokumentų, nuo-

trauka gen. P. Plechavičiaus partizanų būrio, 1919 m. Sedoje kovojusio prieš bolševikus. Tas istorinis stalčius pagaliau buvo surastas Venclauskių namuose esančioje fototekoje. Paslėpti rodiniai nebuvo surasti ir sunaikinti. Tarp jų išliko ir stojančio ir NKVD gretas 1896 m. Degučių kaime gimusio V. Pociaus užpildyta keturiolikos lapų anketa. "Aušros" muziejaus direktoriaus pavaduotojos Viktorijos Lozoraitienės pranešimu "Lietuvos aid" atstovui Leonui Peleckiui-Kaktavičiui, iš tos slaptavietės į "Aušros" muziejiaus fondus grįžo net 28 išsaugoti rodiniai.

PRIMAS DAUGIAU STUDENTŲ

Valstybės finansuojamos Lietuvos aukštosios mokyklos šiais metais ruošiasi priimti dvilika šimtų daugiau studentų. Pernai jų buvo priimta 16,226, o šiemet jais numatyta 17,435. Dar beveik pusės tokių studentų apmokamų vietų augstosiose mokyklose šiemet galės užimti laisvieji klausytojai. Vietų skaičių primamiems studentams padidino persitvarkymai Lietuvos teisės akademijoje, Vilniaus pedagoginiame ir Šiaulių universitetuose. Priimamų studentų skaičių šiais metais žada sumažinti Kauno technologijos universitetas ir Lietuvos muzikos akademija.

LATVIŲ LEGIONO ŠVENTĖ

A. Hitleris latvių SS legioną įsteigė 1943 m. vasario mėnesį. Tačiau latviai oficialia data laikė 1944 m. kovo 16 d., kai fronte jau kovėsi dvi latvių SS legiono divizionai. Dabar jau kasmet kovo 16 d. Rygoje susitinka to latvių legiono veteranai. Šiemetinių susitikimų suorganizavo Latvijos valstybinės kariuomenės vadovas Nikolajus Romanovskis. "Lietuvos aidas" cituoja jo pareiškimą AFP agentūrai: "Neturime, ko gedytis ar bijoti. Likimas taip lėmė, kad mums teko kovoti su rusais vokiečių ginklais". Savo pranešime "Lietuvos aidas" taipgi informuoja, kad latvių legionas buvo pašauktas 140,000 vyrų, maždaug 50,000 žuvo kare ar mirė tremtyje, kai Latvijoje buvo atkurta sovietų valdžia...

TAUTININKAI LIKO BE VADO

Lietuvių tautininkų sąjungos nesustiprino prieš vienerius metus naujuoju vardu išrinktas Vaidotas Antanaitis, pakeitęs ilgiau tautininkams vadovavusį R. Smetoną, kurio pavardė nepadidino tautininkų populiarumo. V. Antanaitis, pasitraukęs iš Lietuvių tautininkų sąjungos valdybos pirmininko pareigų nuo š. m. Kovo vienuoliktosios, teisiniai susiklosčiusios aplinkybėmis. Pasak jo pasisakymų "Lietuvos aidas" atstovui Linai Pečeliūnienei, tos aplinkybės yra panašios į buvusio prez. A. Brazausko, už kurį jis esąs vyresnis penkeriais metais. Reikia sumažinti darbus bei įsipareigojimus. V. Antanaitis dabar žada likti tik visuomeninio "Santalkos" sąjūdžio vadovu. Laikiniai Lietuvių tautininkų sąjungai vadovaus trys valdybos pirmininko pavaduotojai – B. Girdauskas, A. Beležentis ir A. Intas. Naujo vado rinkimai numatomi šių metų rudenį ar žiemą.

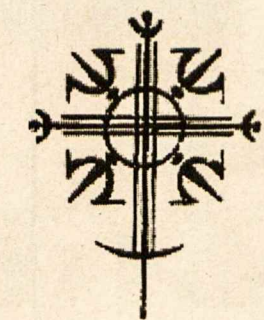
V. Kst.

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3



Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaunčia kitus

Sudbury

Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA



- VAIKŲ EISENOS NESKALDUMAI
- PLOKŠČIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944



Tėvynės sąjungos Kalifornijos skyriaus (pirm. A. Markevičius) surošė Kovo 11-tos iškilnėje įteiktas poetui Bernardui Brazdžioniui Gedimino I l. ordinas. Iš dešinės: Poetas, ambasadorius – dr. ST. SAKALAUSKAS, JERARATĖ SAKALAUSKIENĖ, gen. garbės konsulas Los Angeles VYT. ČEKANAUSKAS ir jo žmona JANINA, programos pranešėjas ALOYZAS PEČIULIS. Žemiau sėdi Šv. Kazimiero par. Los Angeles vikaras kun. ST. ANUŽIS (kairė) ir kunigas svečias iš Lietuvos

Winnipeg, Man.

METINIS PARAPIJOS SUSIRINKIMAS ir šv. Kazimiero minėjimas įvyko sekmadienį, kovo 8. Pamaldas atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Edis Putrimas iš Toronto. Po pamaldų, susirinkus į šventovės salę, prel. J. Bertušius atidarė susirinkimą pakviestas E. Fedarą perskaityti praėjusių metų protokolą. Sekretoriavo V. Rutkauskas. Klebonas apžvelgė metų veiklą parbrėždamas, kad dėl pakartotinių įsilaužimų buvo pakeistos šventovės ir klebonijos durys, sutaisytas stogas bei atlikti kiti smulkesni darbai, pareikalavę nemažai išlaidų, todėl metai baigti su mažu nuostoliu.

Po susirinkimo, kun. E. Putrimui sukalbėjus maldą, dalyviai vaišinosi L. Samulaitienės, M. Bagdonienės ir V. Daubaraitės su talkininkėmis paruoštais pietumis, prie kurių maistu prisidėjo ir mūsų šventovės lankytojos, kitatautės moterys savo tautybių valgiais. Po pietų, kun. E. Putrimas papasakojo apie Dvasinės pagalbos jaunimui centro veiklą Lietuvoje, apibūdindamas naudojama literatūrą stengiantis pritraukti į Centro veiklą kuo daugiau jaunimo. Po susirinkimo klebonijoje kun. E. Putrimas rodė Centro veiklos vaizdajuostę, kuri buvo pakartota ir pamaldose dalyvavusiems pirmadienį.

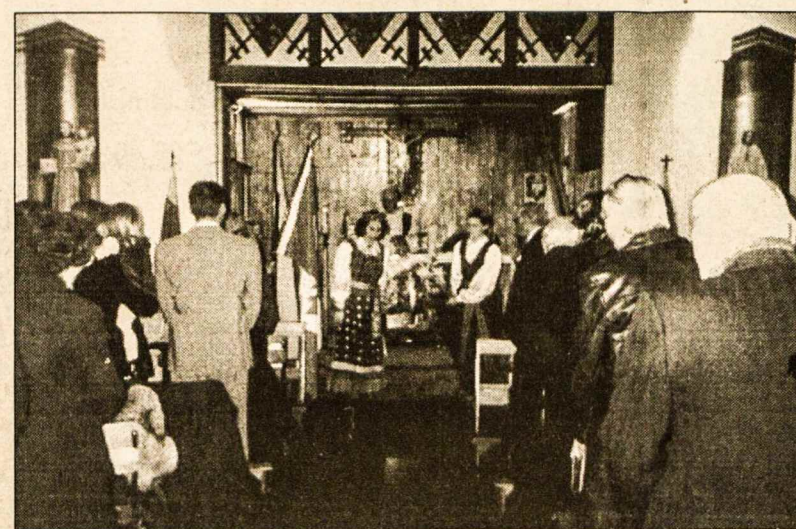
VELYKINĖS REKOLEKCIJAS kovo 8-9 d.d. pravedė iš Toronto atvykęs kun. E. Putrimas. Dienos metu rekolekcijos vyko lietuviškai, o vakare angliškai. Vinipegiečiai yra dėkingi kun. E. Putrimui už jo pasisveikinimą atvykti į mūsų mažą parapiją.

A. a. JUOZAS JANELIŪNAS, gyvenęs ir miręs 1996 m. Reginoje, Sask., palaidotas Visų Šventųjų kapinėse Vinipegoje šalia 1990 m. mirusios žmonos Adelės, mūsų šv. Kazimiero parapijai testamentu paliko savo namą Reginoje, už ką klebonas prel. J. Bertušius ir parapijos komitetas yra labai dėkingi.

A. a. JONO ŠMAIŽIO, mirusio Mesa, Arizonoje 1997 m. spalio 7 d., pelenai atvežti į Vinipegą ir š. m. vasario 7 d. po gedulinių Mišių šv. Kazimiero šventovėje (atnašavo prel. J. Bertušius) palaidoti Visų Šventųjų kapinėse šalia žmonos Viktorijos, dalyvaujant šeimos nariams, būrelių artimųjų ir parapijiečių. EKK

Delhi-Tillsonburg, Ont.

A. a. EMILIA VINDAŠIENĖ, 93 m. amžiaus, mirė kovo 15 d. Pašarvota Murphy laidojimo namuose, kur kovo 17 d. prie karsto kalbėtas Rožinis ir organizacijų vardu atsisveikinta su velione. Kovo 18 d. po gedulinių Mišių, kurias aukėjo prel. J. Staškus, dalyvaujant ir klebonui kun. L. Kemešui, palaidota į šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje. E. Vindašienė buvo ilgametė parapijos choristė, darbšti KL katalikų moterų dr-jos narė, ypatingu dosnumu ir rūpestingumu pasižymėjusi parapijietė, aktyvi ir nuosirdi bendruomenės narė ir visų lietuvių reikalių rėmėja. Su vyru a. a. Paulium užaugino 4 vaikus. Jos liūdniečiai šeimai nuosirdi užuojautė. T.P.



Vasario 16-tosios minėjimas St. Catharines, Ont. lietuvių koplyčioje 1998 m. vasario 22 d. Nuotraukoje S. Lina McCann ir Amanda Dirmantytė po Mišių išneša pašventintas gėles, kurios buvo padėtos prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo

Los Angeles, CA

LOSANGELIEČIAI IŠKILMIN-GAI atšventė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą (Kovo 11) kovo 15 d. Po pamaldų šv. Kazimiero šventovėje visi susirinko į parapijos salę, kurioje vyko šventės akademija ir pokylis. Programa pradėjo ir jai vadovavo Aloyzas Pečiulis. Jis pakvietė L. A. vyrų kvartetą sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus. Kun. Stanislovas Anužis sukalbėjo religinę patriotinę invokaciją. Lietuvos respublikos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas savo žodyje prisiminė aplinkybes, kuriomis Lietuvos žmonės drąsiai žengė į laisvę. Išgesnė kalbą pasakė LR nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV dr. Stasys Sakalauskas, atvykęs šia proga su žmona iš Vašingtono.

Po jo kalbos pakviesta rašytoja Alė Rūta kalbėjo apie mums visiems labai jau gerai pažįstamą poetą Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktarą Bernardą Brazdžionį, kuriam ambasadorius įteikė pagal LR prezidento Valdo Adamkaus aktą už nuopelnus lietuvių tautai I laipsnio Gedimino ordiną. Vyrų kvartetas tuoju pat sudainavo poeto Brazdžionio parašytą eilėrašį "Šiaurės pašvaistė", harmonizuotą kompozitoriaus Stepo Sodeikos. Šia proga originalų žodį tarė poetas B. Brazdžionis. Asta Budginas perskaitė ketletą gautų apdovanojimo proga sveikinimų iš Lietuvos.

Vyrų kvartetas (R. Dabšys, E. Jarašūnas, A. Polikaitis, B. Seliukas), akompanuojant kompozitoriui R. Apeikytei, atliko ketletą dainų, harmonizuotų kompozitorių V. Kuprevičiaus, A. Kačanausko, R. Babicko, J. Dambrauskos.

Buvo išsklausytas LR seimo pirmininko prof. V. Landsbergio atsiųstas sveikinimas. Parodytos vaizdo juostės ištraukos iš Lietuvos respublikos naujo prezidento Valdo Adamkaus įvestuvių (inauguracijos) vasario 26 d. Vilniuje.

Oficialioji iškilnių dalis baigta Albino Markevičiaus padėkos žodžiu programos dalyviams ir visiems svečiams. Po to buvo šaunios vaišės. Rengėjai – Tėvynės sąjungos Kalifornijos skyrius. Žmonijai buvo perpildyta salė. Ne visi norintieji galėjo patekti.

Hamilton, Ont.

VAIKŲ DIENOS CENTRAS parenti vartotų daiktų išpardavimas (garage sale) įvyks balandžio 25, šeštadienį. Jaunimo centro salėje nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p. Kas jau paaukoję daiktų ir dar kas paaukojęs – visiems didelis acū. Daiktai priimami įvairūs: mediniai baldai, drabužiai (tik švarūs), įrankiai, indai ir kt. Daiktus prašom pristatyti balandžio 24, penktadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Jei tas savaitgalis tikrai kam nors netinkamas, galite atvežti balandžio 19, sekmadienį į Jaunimo centro salę nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p. O jei kas neturite priemonių atvežti daiktus, paskambinkite šioms komitetė narėms: R. Pleinienei 549-5372, A. Norkienei 389-8179, Z. Rikienei 643-2768 – ir mes juos paimeisime iš jūsų namų. Jei turite klausimų, skambinkit aukščiau paminėtoms. Priimamos ir piniginės aukos. Visas pelnas skiriamas "Vaikų dienos centrui" (VDC) Lietuvoje.

A. a. PRANO ŠIULO atminimui aukoto atveičiai: \$20 – Vanda Kličienė, Juozas ir Dana Daniai – Stasė Danaitienė, \$30 – Asta ir Linas Staškievičiai. Auka VDC Marytės Šiulenės \$20. Vaikėlių ir VDC komiteto vardu nuosirdžiai dėkojame. Z. R.

"The Canadian Jewish News"

1998 m. kovo 5 d. laidoje paskelbė Maskvos korespondento Lev Krichovsky straipsnį, nurodantį, kad Lietuva traukia atsakomybės kiti žydų žudymų kaltinamą asmenį – Kazį Gimžauską, 89 m. amžiaus. Pažymima, kad abu – Lileikis ir Gimžauskas neigia jiems taikomus kaltinimus. Be šių dviejų Lietuvoje gyvenantys mažiau kaip dar trys asmenys, kuriems buvo atimtos JAV pilietybės. Straipsnyje paminėta ir Rusijos spauda, kurioje po Lietuvos prezidento rinkimų pasirodžiusios užuominos apie prez. V. Adamkų, nevada kovojusių nacių pusėje Antrojo pasaulinio karo metu. "Adamkus, Čikagos gyventojas nuo 1949 iki 1997 metų, kaltinimus atmetęs", – baigiamas straipsnis.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.Phm

10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)

Nemokamas vaistų pristatymas

Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Ateitininkų poilsio ir studijų savaitę šią vasarą įvyks Tėvų pranciškonų Kennebunkporto vasarvietėje. Ji bus pradėta rugpjūčio 15 d. koncertu ir sutiktuvių vaisėmis, o užbaigta taigpi koncertu rugpjūčio 21 d. ir pusryčiais rugpjūčio 22 d. Kitomis dienomis bus susipažįstama su prof. dr. Z. Ivinskio asmeniu ir jo atliktais darbais, nagrinėjamos literatūros problemos, žmogaus senatvės priežastys.

Ligšiolinė lietuvių rašytojų draugijos valdyba, sudaryta Niujorko, jau pakeičia naująją, išrinktą Čikagoje. Senoji valdyba skundžiasi, kad jos darbą Niujorke gerokai apsunkino didesnė teritorija. Naujon valdybon Čikagoje korespondenciniu būdu yra išrinkti ir ją, pasiskirstę pareigomis, sudarys – Stasys Džiugas, Nijolė Jankutė-Užubalienė, Audra Kubiliūtė-Daulienė, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis ir Stasė Vanagaitė-Pertersonienė. Senoji valdyba naująją jau yra perdavusi savo išdą.

Britanija

"Europos lietuvis" Londone džiaugiasi Lietuvos ir išeivijos skautų atstatyta vienybe. Lietuviai skautai pirmuosius žingsnius Voroneže žengė 1917 m., o Petras Jurgelevičius Vilniuje juos suorganizavo tik 1918 m. spalio 1 d. Tad susidarė dvi lietuvių skautų organizacijos šiemet švenčiančios veiklos aštuoniasdešimtmetį. Jos vadinasi Lietuvos skautija ir Lietuvos skautų sąjunga. Lietuvos skautija yra tapusi Pasaulinės skautų organizacijos nare. Lietuvos skautijos tautinė stovykla įvyks 1998 m. liepos 17-27 d.d. Alytaus apskrityje Nemunaitėje. Lietuvos skautų sąjungos jubiliejinė stovykla – 1998 m. liepos 1-15 d.d. Vilniaus "Miško saloje". Lietuvių skautų sąjungos (išeivijos) VIII tautinė stovykla – 1998 m. rugpjūčio 8-22 d.d. Treasure Valley, Paxton, Mass., JAV.

DBLS Londono I skyriaus metinis narių susirinkimas vasario 22 d. įvyko šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje. Pagrindinių veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. J. Černis. Buvo prisiminta neseniai mirusi ilgametė skyriaus valdybos ižd. Bronė Černienė. Naujon skyriaus valdybon buvo išrinkti ir ją sudarę pirm. V. Juras, vicepirm. K. Baublys, sekr. J. Neškauskas ir ižd. V. Puidokienė.

Karaliaučiaus kraštas

Kovo vienuoliktosios metinės Karaliaučiaus lietuvių šiemet minėjo jau aštuntą kartą. Minėjimui buvo skirtos sekmadienio Mišios, kurias šv. Šeimynos parapijos šventovėje atnašavo lietuvių klebonas kun. Anupras Gauronskas. Giedoją "Vilniaus" chorą, vadovaujamas sol. Vlodo Bagdono. Pamaldose dalyvavo ne tik Karaliaučiaus, bet ir užmiesčio lietuviai. Mišioms pasibaigus, jų dalyvius pasveikino Viktoras Gerulaitis, Lietuvos vyriausybės patarėjas kultūriniais reikalais. Jis perskaitė ir Lietuvos seimo švietimo, mokslo bei kultūros komiteto pirm. Žibarto Jackūno sveikinimą, linkėjusį sėti brandžią lietuvišką sėklą H. Man-

to, M. Mažvydo, K. Donelaičio žemėje. Kalbėjo ir J. Voronavičius, Lietuvos konsulas Karaliaučiuje, džiaugdamasis prieš aštuonerius metus Lietuvai pasirinktu teisingu demokratijos keliu.

Rusiškoji Karaliaučiaus krašto valdžia lietuviams yra pažadėjusi leidimą Karaliaučiaus krašte pastatyti Martyno Mažvydo ir Herkaus Manto paminklams. Ji betgi nori, kad projektams paruošti būtų paskelbtas konkursas ir kad vertintųjų komisijoje lygiomis teisėmis su lietuviams galėtų dalyvauti rusai.

Karaliaučių vis dar primena tik griuvėsiai ir vokiečiams turintis svarbios vietos. Tokias minintis "Lietuvos ryte" dėsto iš ten apsilankiusių žinias surinkusi Irma Laužikaitė. Jau devers metus restauruojamoje Karaliaučiaus kaštedroje yra surašyti aukotojai jos atstatymui. Tokiems reikalams laukiama paramos iš vokiečių turistų. Daug išlikusių šventovių buvo paversta sandėliais. Dabar Nemanu pavadintoje Ragainėje šventovė turi įrengtą antrą aukštą su jame įsikūrusiu bendrabučiu. Jame žmonės gyvena ir dabar, nors šventovė jau veikia kaip cerkvė su katalikų koplytėle. Pro vienas duris patenki cerkvėn, pro kitas – koplytėlėn.

Argentina

Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba (ALOST) pernai rudenį buvo atnaujinta dar vienai kadencijai. Ją dabar sudaro pirm. Artūras Kaminskis, vicepirm. Leopoldas Stankevičius, sekr. kun. Augustinas Steigvilas, MIC, ižd. Adomas Burba. Lietuvių organizacijų atstovai ALOST valdyboje yra Jurgis Brazaitis, Fernandas Daratėnas, Hektoras Katinas ir Antanas Mikučionis. ALOST valdyba nutarė atgaivinti Argentinos lietuvių jaunimo sąjungą ir įjungti visas Buenos Aires lietuvių draugijas bendron veiklon šioje kolonijoje

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės Buenos Aires lietuvių paminėjo sena tvarka dviem dalim. Mišios Vasario šešiolikštajai jų laukė vasario 15, sekmadienį, o Kovo vienuolikštajai – kovo 15, sekmadienį. Jaus Šv. Vartų parapijos šventovėje atnašavo kun. A. Steigvilas, MIC. Oficialioji minėjimo dalis su menine programa buvo surengta Aušros Vartų parapijos salėje.

V. Kst.

Century 21

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Pardavodui, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angėlę Šalvaitę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars.

Darbo Tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640

namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmeninės nuo.....6.25%
santapus.....2.25%	nekiln. turto 1 m.....6.350%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.00%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų draudimą iki \$2,000. Be to, narių santapus apdraustas TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.25%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE



Šv. Jono Bosko parapijos Vilniuje, Lazdynų rajone, statoma šventovė. Iš kairės kunigai saleziečiai: statybos organizatorius kun. I. SADAUSKAS, saleziečių vienuolių Rytų Europos provincijolas Z. WEDER, kun. PR. GAVENAS

Kanados lietuvių veiklos žinynas

Rengiamas leidinys apie veikusias ir tebeveikiančias organizacijas bei kultūrinius vienetus. Čia skelbiamas sąrašas žinomų vienetų ir prašoma papildomų žinių iki š. m. gegužės 15 d.

Kanados lietuvių bendruomenė rengia visų buvusių ar dar veikiančių Kanadoje lietuvių organizacijų bei apylinkių žinyną -- apie 400 psl. knygą lietuvių ir anglų kalbomis. *Labai prašome atsiliepti, jeigu sąrašas nematote savo organizacijos arba jeigu jūs norėtumėte pateikti papildomų žinių apie sąrašą jau įtrauktą grupę, ar turite veiklos nuotraukų.* Ne viską bus galima knygoje spausdinti, bet visi duomenys bus kataloguoti ir išsaugoti Kanados lietuvių muziejuje-archyve. Organizacijos ir apylinkės, kurių veiklai aprašyti ypač trūksta žinių, yra pažymėtos * ar ** ženkluku. *Labai trūksta žinių apie prieškarines organizacijas.* Norintys patikrinti, kiek žinių jau surinkta, prašomi rašyti "KLB knygos redakcijai" 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3 iki š. m. gegužės 15 d. arba skambinti (905) 566-8755 ir palikti įrašą.

BENDROS ORGANIZACIJOS ir RENGINIAI

Akademinių sambūris Ateitininkai **
"Ateitis" -- žurnalas (leidžiamas Kanadoje) **
Baltic Business Council **
Baltic Veterans' League in Canada *
Baltiečių moterų taryba Baltiečių federacija Kanadoje

"Colour and Form Society" (dailininkai) **
Dainų šventės (išsivijoje)
"Darbininkų žodis" -- laikraštis **
Jėzuitai, lietuviai
"Juodojo kaspino dienos" (polit. demonstracijos) **
"Kanados lietuvis" -- laikraštis **
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba
Kanados lietuvių dienos
Kanados lietuvių fondas
Kanados lietuvių gydytojų ir dantistų draugija **
Kanados lietuvių jaunimo sąjunga
Kanados lietuvių katalikų moterų draugija
Kanados lietuvių katalikų centras
Kanados lietuvių katalikų federacija **
Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" **
Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybė **
Kanados lietuvių katalikų veikimo centras **
Kanados lietuvių medikų draugija **
Kanados lietuvių muziejus-archyvas
Kanados lietuvių socialdemokratų sąjunga
Kanados lietuvių sąjunga **

Kanados lietuvių sporto apygarda
Kanados lietuvių studentų sąjunga
Kanados lietuvių taryba
Kanados lietuvių tautinė sąjunga
Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga *
Kanados sporto apygarda
Kotrynietės vienuolės
Kretingos stovykla **
Kultūros kongresai **
Kvebeko lietuvių gydytojų sąjunga *

Laikinasis organizacinis komitetas [LOK]
"Liaudies balsas" -- laikraštis **
Liaudininkų-varpininkų klubai *
Lietuvių akademinių sambūris
Lietuvių atsargos karių sąjunga **
Lietuvių darbininkų draugija **
Lietuvių evangelikų susijungimas Kanadoje **

Lietuvių frontas/Lietuvių fronto bičiuliai **
Lietuvių krikščionių demokratų klubas **

Lietuvių rezistencinė sąjunga **
Lietuvių tautinė sąjunga **
Lietuvių tautodailės institutas **
Lietuvių teisininkų draugija **
Lietuvių valstiečių liaudininkų sąjunga **

Lietuvių atgimimo sąjūdis, Kanados vietininkija
Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjunga *
Lietuvos krikščionių sukakties paminėjimas (1987m.)
Lietuvos varpininkų sąjunga **
Mažosios Lietuvos bičiulių draugija
Meno parodos (lietuvių organizacijų surengtos)

"Motieris" -- žurnalas
Nekaltai Pradėtosios Šv. Mergelės Marijos vienuolės
"Nepriklausoma Lietuva" -- laikraštis
Pasaulio lietuvių bendruomenė (PLB)
Pasaulio lietuvių dienos
Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga
Pranciškonai (lietuviai) Kanadoje
Prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų sąjunga
"Ramovė" -- lietuvių veteranų sąjunga **

"Romuva" -- skautų-čių stovyklavietė *
Skautai (Lietuvių skautų sąjunga)
"Skautų aidas" -- žurnalas (leidžiamas Kanadoje)
Socialdemokratų sąjunga
"Sūnų ir dukterų draugija"
Susijungimas lietuvių Amerikoje (SLA)
Suvalkų krašto lietuvių sambūris Kanadoje *

"ŠALFAS" -- sporto sąjunga **
Šauliai (Vilniaus šaulių rinktinė Kanadoje)

Šokių šventės (išsivijoje)
Šv. Kazimiero sukakties paminėjimas 1984m.
Tautos fondas **
"Tėvynės sąjunga", Kanados skyrius
"Tėviškės žiburiai" -- laikraštis
"Vasario 16" gimnazijos rėmėjų būreliai **
"Verslas" -- prekybininkų ir amatininkų sąjunga
Vyčiai (Kanados lietuvių) **
Vilniaus krašto lietuvių sąjunga
Žurnalistų sąjunga *

BRITŲ KOLUMBIJOS APYLINKĖ

"Atžalynas" -- tautinių šokių ansamblis **
"Bebras" -- medžiotojų ir žuautojų klubas
KLB apylinkės valdyba
Kanados lietuvių tarybos skyr. **
Moterų oktetas **
"Rudenėlis" -- dainininkų grupė **
Šachmatininkų klubas **
Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelis **
"Viltis" sporto klubas **

CADILLAC, QUE.

-- pirmieji lietuviai **

CALGARY APYLINKĖ

Kalgario lietuvių draugija **
Kalgario lietuvių moterų būrelis **
KLB apylinkės valdyba
"Vytauto Didžiojo" lietuvių mokykla

CROWS NEST PASS, ALBERTA APYLINKĖ

DELHI APYLINKĖ
Delhi lietuvių mokykla
Delhi-Tillsonburg KLB moterų dr-jos skyrius
DLK Gedimino šaulių kuopa **
KLB apylinkės valdyba
"Palanga" -- tautinių šokių ir dainų ansamblis **
Šv. Kazimiero parapija **
Skautai
Tillsonburgo lietuvių ūkininkų klubas

EDMONTON, ALBERTA

Edmontono lietuvių klubas
KLB apylinkės valdyba
Edmontono Lietuvių Namai

FORT WILLIAM - PORT ARTHUR APYLINKĖ

HAMILTONO APYLINKĖ
"Aidas" -- mergaičių choras
"Aidas" -- šokių orkestras
Architektų sąjunga
Ateitininkai *

"Aukuras" -- mėgėjų dramos teatras
Aušros Vartų parapija
Aušros Vartų parapijos choras
Didž. Lietuvos kunigaikščio Algirdo šaulių kuopa
Evangelikų-liuteronų parapija
Giedračio -- medžiotojų ir žuautojų klubas
"Gintariniai aidai" -- radijo valandėlė
"Gyvataras" -- tautinių šokių ansamblis
Hamiltono lietuvių evangelikų parapija
Hamiltono lietuvių pensininkų klubas

KLB apylinkės valdyba
KLB moterų dr-jos skyrius
"Kovas" -- sporto klubas
Lietuvių Namai **
Lietuvos sūnų ir dukterų skyrius **
Lietuvių teisininkų seniūnija **
McMaster un-to lietuvių studentų klubas **
"Mūsų dienos" **
"Pagalba Lietuvos vaikams" -- komitetas **
"Rambynas" -- pensininkų namai
"Rūta" -- choras **
Skautai



Montrealio Kaziuko mugės dalis žaidimų su skautų globėju kun. JUOZU ARANAUSKU, SJ, ir vadovu ROMU OTTO



Klaipėdos mero dr. E. GENTVILO ir jo delegacijos priėmimo Torontose pradžioje dalyvavo J. PASLAUSKAS, Lietuvos ambasados Otavoje patarėjas Nuotr. T. Stanulio

SLA 72 kuopa **
"Talka" -- kredito kooperatyvas
Tautos fondo skyrius *
Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliai
Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokykla

LETHBRIDGE, ALBERTA

-- lietuvių veikla

LONDONO APYLINKĖ

"Atspindžiai" -- jaunimo orkestras
"Baltija" -- muzikos ir tautinių šokių grupė
KLB apylinkės valdyba
L. Eimanto lietuvių mokykla
Londono KLB moterų dr-jos skyrius *
Londono lietuvių pensininkų klubas *
"Pašvaistė" -- choras
"Rasa" -- lietuvių studentų kvartetas
Skautai
SLA 320 kuopa
"Sugrįžki jaunystė" -- tautinių šokių grupė
Šiluvos Marijos parapija
Šiluvos Marijos parapijos KLB moterų dr-jos skyrius
"Tauras" -- sporto klubas
"Vilnius" -- sporto klubas

MONTREALIO APYLINKĖ

"Aušra" -- moterų kvintetas
Aušros Vartų parapija
Aušros Vartų parapijos choras
"Baltijos" stovyklavietė
Evangelikų-liuteronų parapija **
"Gintaras" -- jaunimo ansamblis
Gyvojo Rožinio draugija **
KLB apylinkės valdyba
Lietuvių evangelikų liuteronų parapija *
Lietuvių tremtinių pagalbėjimui komitetas *
Lietuvių Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa *
"Litas" -- kredito kooperatyvas **
Montrealio dramos teatras *
Montrealio KLB moterų dr-jos skyrius *
Montrealio lietuvių choras **
Montrealio lietuvių mokyklos
Montrealio lietuvių seimelis
Montrealio lietuvių radijo pusvalandis
Montrealio vyrų oktetas

Nidos klubas *
"Pavasaris" -- mergaičių choras
"Rūta" -- pensininkų klubas **
Skautai
Šv. Antano ir Povilo draugija **
Šv. Elžbietos draugija **
Šv. Kazimiero draugija **
Šv. Kazimiero parapija
Šv. Onos draugija (Šv. Kazimiero par.) **
Šv. Onos draugija (Aušros Vartų par.)
Šv. Pranciškaus brolija **
"Tauras" -- sporto klubas

Tautininkų sąjunga **
Vaikų darželis **
"Vaivorykštė" **
"Vėpla" -- satyros žurnalas **
"Vytauto Didžiojo neprigulmingas klubas" **

NIAGARA FALLS APYLINKĖ

"Nemunas" -- tautinių šokių grupė
Niagara Falls lietuvių klubas

NORANDA MINES APYLINKĖ

Choras
KLB apylinkės valdyba
Skautai

OAKVILLE APYLINKĖ

KLB apylinkės valdyba

OSHAWA, ONT.

"Ešeris" -- medžiotojų ir žuautojų klubas

OTTAWA APYLINKĖ

Katalikų lietuvių misija
KLB apylinkės valdyba
"Ramunėlės" -- dainos vienetas
Tautinių šokių grupė (1949-53 m.) (Dr.) Vinco Kudirkos lietuvių mokykla
"Vingis" -- tautinių šokių grupė

PEMBROKE APYLINKĖ

PORT COLBORNE APYLINKĖ

RODNEY APYLINKĖ
"Antroji jaunystė" -- oktetas **
Jaunimo choras **
KLB apylinkės valdyba
Kanados lietuvių tarybos skyrius *
Lietuvių Namai **
Lietuvių ūkininkų klubas *
Rodney KLB apylinkės dr. V. Kudirkos mokykla

ST. CATHARINES APYLINKĖ

Angelių Karalienės parapija
"Gintaras" -- tautinių šokių, muzikos ir dramos grupė
KLB apylinkės valdyba
Kanados lietuvių tarybos skyr. **
St. Catharines lietuvių mokykla
Skautai **
SLA 278 kuopa **
Šauliai **
"Tėvynės prisiminimai" -- radijo valandėlė *

SAULT STE. MARIE APYLINKĖ **

Sault Ste. Marie lietuvių mokykla

SIDNEY MINES, NOVA SCOTIA **

STAYNER, ONT. APYLINKĖ **

SUDBURY APYLINKĖ
"Gelėžinis vilkas" -- medžiotojų ir žuautojų klubas **
KLB apylinkės valdyba **
Kanklių būrelis **
Radijo valandėlė **
"Ramunėlės" -- tautinių šokių grupė **
Sudbury apylinkės "Tumo-Vaižganto" lietuvių mokykla
Šauliai

THUNDER BAY APYLINKĖ **

KLB valdyba

TILLSONBURG APYLINKĖ **

Ūkininkų klubas **

TORONTO IR MISSISSAUGA

AABS (Toronto skyrius)
"Aitvaras" -- mėgėjų dramos teatras
"Anapilio lietuvių sodyba"
Anapilio moterų būrelis *
"Angeliukai" -- vaikų choras
"Aras" -- vyrų choras
Ateitininkai **
"Atžalynas" -- tautinių šokių ansamblis
"Aušra" -- choras **
"Aušra" -- sporto klubas
"Birbynė" -- liaudies muzikos ansamblis **
"Caritas" -- labdaros komitetas **
"Daina" -- pensininkų choras **
"Daina" -- labdaros organizacija
Evangelikų-liuteronų parapija, Kanados sinodas **

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuviškoji salelė Gudijoje

Pelėsa garsėja savo pastangomis išlaikyti lietuviškumą kitataučių apsuptyje. Ten veikia lietuviška parapija, mokykla, bendrabutis, uolūs lietuviai mokytojai. Apie Pelesos lietuvių gyvenimą Lenkijos lietuvių laikraštis "Aušra" 1998 m. 2 nr. išspausdino straipsnį jos redaktorės IRENOS GASPARAVIČIŲTĖS, kuri ten lankėsi su punkskiečių grupe. Čia spausdinami jos įspūdžiai

Juoziui Pečiuliui iš Kampuocių pasiūlius, Punksko lietuvių kultūros namai surengė choro "Dzūkija" ir kaimo kapelos "Klumpė" išvyką į Gudiją pas Pelesos lietuvių. Susirinko pilnas autobusas punkskiečių, ir sausio 11-osios rytą, penktą valandą, pajudėjome Gudijos link. Turėjome kirsti dvi sienas: Lenkijos-Lietuvos ir Lietuvos-Gudijos. Deja, sieną pereiti vis dar ne taip paprasta, todėl į Pelesos bažnyčioje 13 val. atnašaujams šv. Mišias pavėlavome visą pusvalandį. Mus pasitiko Pelesos lietuvių mokyklos direktorius Vytautas Bigaila. Šv. Mišias atnašavo jau 8 metus Pelesos parapijoje tarnaujantis kunigas klebonas Petras Kastytis Kriščiūkaitis, keletą kalėdinių giesmių sugiedojęs Vytauto Pečiulio vadovaujamas Punksko kultūros namų mišrusis choras "Dzūkija".

Išėjus iš bažnyčios, už kokio 100 metrų yra mokykla. Čia vyksta visi kultūriniai lietuvių renginiai. Į mokyklos sporto salę pasiklausyti punkskiečių koncerto suėjo dauguma šv. Mišiose dalyvavusių lietuvių. Beveik visi senyvo amžiaus. Jaunimo nesimatė, gal vienas kitas, daugiau buvo vaikų, visi pasipuošę gražiais tautiniais drabužiais. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas, vietos lietuvis, jaunosios kartos atstovas Jonas Matulevičius, paklaustas, kur daugiau šio krašto jaunų žmonių, aiškino, kad daug jų išvažiuo į Lietuvą ir pasiliko ten gyventi. Dar sovietų laikais visi traukė į tėvynę. Mat čia sunkesnė ekonominė padėtis, nėra darbo. Žmonės dirba kolūkiuose, kur dažnai ištisus mėnesius negauna atlyginimo, kai kurie -- mokykloje, tik jų labai mažai. Daugiausia yra bedarbių. Tačiau čia niekas nesiskundžia sunkia padėtimi. Žmonės lyg ir pripratę vargelių vargti.

Pats Jonas Matulevičius, baigęs Minske studijas, grįžo į savo gimtąjį kraštą dirbti su pačiais jauniausiais pelesiškiais. Dėsto jiems matematiką ir informatiką. Jis yra 1993 m. įkurtos Pelesos lietuvių bendruomenės pirmininkas. Lietuvių kalbos išmokęs visų pirma namie ir mokykloje. Dar sovietų laikais lankydams pagrindinę Pelesos rusišką mokyklą, galėjo pasi-

rinkti papildomai mokytis lietuvių ar gudų kalbą. Jis pasirinko lietuvių. "Dauguma vaikų pasirinkdavo lietuvių kalbą", -- teigė mokyklos direktoriaus pavaduotojas. Ponas Jonas -- vienintelis vietos lietuvis, mokytojuojantis Pelesos lietuvių mokykloje. Yra dar viena vietinė mokytoja, tačiau ji turbūt lenkė ir dėsto gudų kalbą. Visi kiti mokytojai atvykę iš Lietuvos. Jų viltis ir pagrindinis darbo tikslas -- išauginti naują lietuvių inteligentų kartą, kuri baigusi aukštąjį mokslą Lietuvoje sugrįžtų į Pelesą ir toliau dirbtų visus lietuviškos išlaikymo darbus.

Anot šio krašto šviesuolės, daugelį metų paaugojusios Pelesos lietuviškumui išlaikyti, Marijos Kruopienės, dabar Pelesos senata. "Kur dingęs visas jaunimas, kur jaunesnioji karta? -- retoriškai klausia ponis Marija. -- "Deja, jie kitaip auklėti, jų kiti tikslai, kiti poreikiai, mūsų vienintelė viltis -- lietuviška mokykla". Pelesos lietuviškoje mokykloje mokosi 50 vaikų, dirba 15 mokytojų. Mokytojai gyvena nameliuose, stovinčiuose netoli bažnyčios. "Čia gana prastos gyvenimo sąlygos, -- sako pats mokytojai. -- Kiekvieną savaitę, jeigu mokykloje nėra kokių iškilnių, važiuojame namo. Susitinkame su šeimomis ir vėl sugrįžtame. Į Vilnių iš Pelesos tik apie 100 kilometrų."

"Pelesos kelias"

Taip pavadintą bukletėlį padovanojo mums mokyklos direktorius Vytautas Bigaila. Medžiaga surinko ir ji parengė istorijos mokytoja, mokyklos etnografinio muziejaus kūrėja Antanina Česonienė. Bukletėlyje skaitome: "Pelesa yra įsikūrusi apie 25 km į šiaurės vakarus nuo Lydos ir 10 km į pietus nuo Rodynios. Tai didžiulis kaimas, nutisęs daugiau kaip per kilometrą nuo Lydos ir rytus. Čia pat ir Pelesos upė (seniau Katros, dabar Ūlos aukštupyje). Nuo šios upės kaimas gavo savo vardą.

Pelesos lietuviai gyveno toje Lietuvos dalyje, kuri buvo daugiausia liečiama gudinimo ir lenkinimo bangos. Pelesa per amžius atsispyrė slavinimo įtakai ir išlaikė savo gimtąją kalbą iki mūsų dienų". Lietuviai pelesiškiai kalba dzūkiskai, Pavalakės kaimo moterys dainuoja senas

dzūkiskas liaudies dainas, viena jų apšviukusi turbūt autentiškais dzūkiskais drabužiais. Be lietuvių tautybės žmonių, apylinkėje gyvena žmonės, kalbantys "tuteišiai" šnektą, kuri skiriasi nuo Vilnijos lenkų šnektos (tai lenkų, rusų, baltarusių ir lietuvių kalbų mišinys).

Tik pernai į Pelesą atvykusieji pradiniai klasių mokytoja, kilusi iš Tilžės, labai nustebo sužinojusi, kad dauguma pirmokėlių visiškai nemoka lietuviškai. Pasirodo, į lietuvišką mokyklą mokyti ateina vaikučiai iš labai įvairių šeimų, kartais tik senelės buvusi lietuvi, o tėvai namie kalbantys rusiškai. Todėl mokytojų užduotis -- nuo pagrindų mokytis vaikus lietuvių kalbos. Kartais vaikai į Pelesą mokyti atvažiuoja iš Rusijos, mat jų senelės kilusios iš Pelesos. Prieš metus buvo keturi tokie mokinukai, dabar likusi tik viena mergaitė. Prie mokyklos yra ir bendrabutis, jame gyvena apie 20 moksleivių. Čia jie gauna valgyti, tik miega gana ankštuose kambariuose po 8-9 vaikus. Žaislų jie beveik neturi, nes mokykla nėra tokia turtinga.

"1913 m. Pelesoje pastatyta lietuviška mokykla. Mokė vaikus neilgai, nes mokyklos veiklą nutraukė I pasaulinis karas. Mokyklos pastatas gaisro buvo apgadintas, todėl 1917 m. vaikus mokė mokytoja P. Petrušaitė Jono Kaliausko pirkioje. 1918 m. lietuviškos mokyklos pastate įsikūrė ir lenkiška mokykla. Vykstant Lietuvos nepriklausomybės kovoms, mokslas dažnai būdavo nutraukiamas. 1921 m. Pelesoje buvo lenkiška mokykla.

(...) 1922 m. per "Ryto" draugiją gyventojai gavo lenkų valdžios leidimą lietuviškai mokyklai atkurti. (...) 1931 m. lietuviška mokykla uždaryta. Paliktos kelios valandos lietuvių kalbai dėstyti lenkiškoje mokykloje. Mokyklos vietoje 1933 m. įsteigta "Ryto" draugijos skaitykla, vadovaujama Elzės Čerlonytės. 1936 m. skaityklą lenkai uždarė, o skaityklai davę patalpas ūkininką Antaną Stračinską nubaudė, -- toliau rašoma buklete.

Ilgą golgotos kelią ėjo Pelesa. Niokota tai lenkų, tai rusų tai gudų. Po Antrojo pasaulinio karo 1945 m. vietoj lietuviškos mokyklos atidaryta rusiška. "Pelesiškiai dėl lietuviškos mokyklos atkūrimo rašė prašymus, siuntė delegacijas į Minską, Vilnių, Maskvą, bet veltui. 1957/ 58 m. gavo leidimą lietuvių kalbos pamokoms rusų mokykloje". Ir tik 1992 m. atidaryta nauja Pelesos lietuvių mokykla.

1935 m. buvo pastatyta nedidelė jauki bažnytelė, kuri 1962 m. uždaryta. Tik 1988 m. Tarybų Sąjungoje prasidėjus (Nukelta į 6-tą psl.)



AUKOKIME LIETUVAI
per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6



Pro "Saulės vartus" įžengus

Kauno Rezistencijos ir tremties muziejuje atidarytas dailininkės-poetės Živilės Baltės (Veronikos Živilės Baltušnikaitės) Vyčio apygardos Vienaolio partizanų būrio vado pavadojo Kazio Baltušniko dukters paveikslų paroda.

Akių žvilgsnį iškart patraukia paveikslas "Saulės vartai", pro kuriuos ir žengiau, norėdama kuo greičiau patenkinti savo smalsumą.

Tai Živilės Baltės tyra širdimi bei skaidrios dvasios spalvų šviesa sukurti pastelės darbai, Kovo 11-tosios proga pražydę skaisčiomis žvaigždutėmis brolių, seserų, tėvų, senelių kančios atminimui. Kiek daug tų žvaigždutėlių – paveikslų! Kokie įstabūs, daug ką mums pasakantys. Jų vardai: "Saulės vartai", "Džiaugsmo angelas", "Glorija", "Giedanti paukštė", "Mer-

gelė obelis", "Saulės namai", "Leiskit į Tėvynę", "Žirgai ugnyje" ir kt.

Mano rankose Živilės Baltės pirmoji poezijos knygelė "Saulės vartai", išleista 1997 m. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos. Tai itin subtilaus grožio, iš gyvenimo audringos jūros dugno Viešpaties ranka iškeltas ir kruopščiai kančios bei sielvarto nugludintas perliukas! Mintyse palyginu paveikslus su eilėmis. Ir viena, ir kita – lyg vienas atodūsis, išplaukęs iš širdies gelmių. Tai minties, spalvų, ritmo harmoninga muzika, kuri tegali išplaukti tik iš tyros sielos bei aukštą dvasinę kultūrą pasiekusios moters vidinio pasaulio.

Stoviu su knygele prie "Saulės vartų" paveikslo ir, vis giliau žengti gilyn. Ir vis dėlto žengiu pro "Saulės vartus", versdama knygelės puslapi pro puslapio, kurių eilutėmis skirsnyje "Tyliu balsu" poetė meldžia:

*Ištieski, Viešpatie, rankas
Viršum erskėčių...
...išvesk pro saulėtus vartus
į spindinčias lankas,
[šviesią būitį
Savo vaikus naktį... (14 psl.)*

Norėčiau tęsti savo susižavėjimo mintis – pamąstymus, įžengus pro "Saulės vartus". Deja, viskam yra ribos. Todėl man tik belieka pakviesti mielus skaitytojus bei ekskursantus aplankyti Rezistencijos ir tremties muziejų surengtą Živilės Baltės paveikslų parodą ir, išgirdus kūrėjos tylų širdies klausimą "Ar girdi saulėje skambančią giesmę?", atsakyti: "Taip. Girdžiu".

Irena Vaičiūskaitė,
Kaunas



Rašytojo ir muziko ANTANO PAULAVIČIAUS pagerbtuvėse Kaune 1998.II.30. Iš kairės: žmona BRONĖ PAULAVIČIENĖ, sukaktuvininkas ANTANAS PAULAVIČIUS, Švietimo ir mokslo ministeris prof. ZIGMAS ZINKEVIČIUS

Nuotr. F. Kerpausko

Sovietinis siaubas dokumentuose

Naujas žurnalo "Genocidas ir rezistencija" numeris, kuriame jaunieji istorikai atskleidžia sovietinės okupacijos vykdytą tautžūtystę ir priešinimosi pastangas

DR. ALFONSAS EIDINTAS

Turbūt nereikia nurodyti skaitytojui ilgą laiką nutylėto, o sovietinės istoriografijos ir propagandos mašinos falsifikuoto lietuvių tautos naikinimo ir ginkluoto pasipriešinimo komunistiniam režimui mokslinio tyrinėjimo svarbumo. Sąjūdžio metais prasidėjęs kruopštus tos kovos dalyvių atsiminimų rinkimas. Vėliau, atidarius istorikams Lietuvos SSR KGB archyvo fondus, Politinių tremtinių ir politkalinių sąjungos energingai skatinami, daugiausia jauni šalies istorikai pradėjo gausiai skelbti iki tol nematytus šaltinius, partizanų būrių dokumentus, rastus slaptavietėse, surūdijusiose pieno bidonuose užkastus arba rūpestingai susegtus kaip įkalčius patriotams kurtose KGB bylose. Netruko pasirodyti ir stambesni dokumentų leidiniai, pirmosios monografijos apie trėmimus, partizanų kovas.

Svarbiausia, kad istorikų tyrinėjimai įgauna kylantį pagreitį, pasirodo ne tik aprašomųjų darbų (kurie savaime svarbūs), bet ir jau akivaizdūs bandymai lyginti, gildinti, vertinti, matyti bendresnį vaizdą visoje Sovietijos žmonių naikinimo mašinos apglėbtoje teritorijoje. Žinia, stambūs monografiniai darbai iš karto neatirsanda, todėl džiugu matyti pasirodantį svarias savotiškas tarpines grandis tarp pirmųjų bandymų ir monografių, iš kurių norėtusi bent trumpai apžvelgti gana solidų mokslinio žurnalo "Genocidas ir rezistencija" 2-ąjį numerį, kurį leidžia Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau LGGRTC) Vilniuje. Šio centro generalinė direktorė, jauna, gabi istorikė Dalia Kuodytė ir paprašė mane recenzuoti naująjį šio leidinio numerį. Su malonumu tai ir darau.

"Genocidas ir rezistencija" – mokslinis žurnalas. Kiekviena straipsnyje laikomasi istorijos mokslui keliamų reikalavimų, kruopščiai nurodomi šaltiniai, kuriais autoriai remiasi. Žurnalas liudija lietuvių kalba Vilniuje, tačiau labai vertinga, kad recenzuojamame numeryje visi straipsniai baigiami santrauka anglų kalba, kad mūsų ekonominė padėtis gerėsnė negu Gudijos. Galime padovanoti pelesikiams nors drabužių, pasikviesti pas save vaikučius, duoti jiems maišą saldinių ar žaislų. Dėkojome pelesikiams už malonų sutikimą, plojimui, šypsenai ir vaišių stalą.



Šv. Jono Bosko parapijos Vilniuje mergaitės, dalyvavusios Didžiojo šeštadienio adoracijoje

Šiuo atveju skaitytojas tai tegul nesterbina – mat šie straipsniai atsirado tarptautinės konferencijos "Pasipriešinimo totalitariniams režimams istorijos tyrimo problemos" pranešimų pagrindu. Ši konferencija įvyko 1997 m. spalio 3-4 d.d. Vilniuje.

Kadangi ir genocidas ir rezistencija vidiniu turiniu dažnai nepaprastai persipina, sunkoka griežčiau tematiškai apžvelgti visus straipsnius, juos palyginti. Autoriai pagrįstai skiria nemažą dėmesį SSRS represinių struktūrų, kurios tiesiogiai vykdė genocidą, veiklai. Tam pvz. skirtas Rusijos federacijos valstybinio archyvo archyvaro Aleksandr Kokurin straipsnis. Gyventojų trėmimo ir SSRS gilumą mastą akivaizdžiai matome iš maskviečio, mokslinio informacinio ir švietimo centro "Memorialas" mokslinio bendradarbio Aleksandro Gurjanovo tyrimo. Visiškai slapta SSRS MGB vykdytą Baltijos šalių gyventojų trėmimo operaciją 1949 m. vasario 25 d. – rugpjūčio 23 d.d. straipsnyje nagrinėja latvių istorikas prof. Heinrichs Strods. Kitas latvis – Rītvārs Jansons apžvelgia Latvijos SSR MGB specialiųjų grupių ir specialiųjų agentų panaudojimą kovai su tautinėmis ginkluotomis grupuotėmis 1946-1953 metais. Labai produktyvi lietuvių istorikė, beje, pati buvusi rezistencijos dalyvė ir politkalinė, o šiuo metu LGGRTC programos specialistė Nijolė Žemaitienė nagrinėja MGB-KGB agentūrą okupuotoje Lietuvoje. Kitas žinomo mūsų rezistencijos tyrinėtojo Juozo Starkausko straipsnis skiriamas sovietinės vidaus kariuomenės, jos taktikai ir veiklos metodams kovojant su partizanais 1944-1953 metais.

Lenkų archyvistų darbai daugiausia skirti lenkų karininkų politinėms represijoms 1944-1956 m. aprašyti (Wanda Kryszyna Roman). Taip pat rašoma (Jan Pienotz studija) apie Lenkijos karinės archyvinės komisijos veiklą tiriant dokumentus, liečiančius totalitarinių režimų aukas.

Rezistencijos kovos, jų palyginamoji statistika aptariama dr. Arvydo Anušausko straipsnyje "Ginkluotos kovos dėl Baltijos šalių ir Vakarų Ukrainos nepriklausomybės lyginamoji analizė". Arūnas Streikus aprašo Lietuvos Katalikų Bažnyčios didelį indėlį į ginkluotą pasi-

priešinimo sąjūdį Lietuvoje, o Dalia Kuodytė – Lietuvos rezistencijos ryšius su Vakarais. Apie ukrainiečių pasipriešinimą žurnale rašo Oleksandr Vovk, estų – Tiit Nurmets, Viktor Niiitsoo bei latvis Indulis Zalite.

Tuo būdu gauname labai informatyvų vaizdą apie kone visos Vidurio Europos tautų kovą už laisvę ir nepriklausomybę bei stiprų pasipriešinimą sovietinėms represijoms. Istorikas Arvydas Anušauskas, palyginęs įvairius šaltinius, tame tarpe ir sovietinių represinių struktūrų dokumentus, statistiką, taip rašo:

"Ukrainoje ir Lietuvoje ginkluota kova dėl nepriklausomybės buvo atakiausia. Lietuvių rezistentai tuo laikotarpiu atkaklumu neretai pranokdavo ir ukrainiečius. 1946 m., kai Lietuvoje pasipriešinimą slopino dešimt (sovietų, A.E.) vidaus kariuomenės pulkų, o Ukrainoje – septyniolika, lietuvių rezistentai įvykdė 1840 antpuolių, o Vakarų Ukrainoje tuo pačiu metu įvykdė 1619 antpuolių (...) Antra vertus, rezistentų nuostoliai Vakarų Ukrainoje buvo keturis kartus didesni negu Lietuvoje. Ten 1946 m. žuvo 6526 rezistentai, Lietuvoje – 1584. Be to, Lietuvoje kur kas griežčiau buvo elgiama su išdavikais bei kolaborantais: čia sovietinių partinių aktyvistų, NKVD, NKGB agentų nukauta net du kartus daugiau negu Vakarų Ukrainoje" (žurnalo psl. 15-16).

A. Anušausko duomenys rodo, jog ir 1947 m. ginkluotas Lietuvos sąjūdis buvo žymiai aktyvesnis nei pas kaimynus. Latvių sąjūdis buvo mažesnis už lietuvių nuo 9 iki 15 kartų (pagal mūsų šaltinius MGB kariuomenė padarė tyliuosius tyrimus), o estai dar nuo latvių atsiliko 3-4 kartus (p.16). Nėra net abejonės, kad lietuvių partizanų sąjūdis jėga, pasipriešinimas okupacijai gerai buvo žinomas visoje SSRS. Apie atkaklias lietuvių kovas tarp gyventojų Rusijoje ir kitose sovietinėse respublikose sklido pagrįsti gandai ir legendos, kurios gerokai mažino potencialių kolonistų norą vykti apsigyventi į Lietuvą. Taigi apie ką žinojome tik apytiksliai, dabar jau mokslininkų įrodyta faktais ir lyginamosios analizės duomenimis.

Skaitant malonu pastebėti, kad (bent jau iš šiame antrame žurnalo numeryje spausdinamų straipsnių) lietuvių autorių įdėbė šioje skaudžioje visoms tautos tematikoje atrodę gerokai didesni, mūsiškių tekstai brandesni, svaresni ir profesionalesni, nesitenkinama ilgomis dokumentų citatomis, daugiau lyginama, apibendrinama.

Žurnale taip pat skelbiama Algirdo Šerėno rašinių "Beteisių statusas bei studijų centro renginių, minėjimų, pagerbimų kronika". Visais atžvilgiais žurnalas ne tik įdomus ir svarbus skaityti, bet ir pateikia daugybę naujų faktų visuose 148 aptariamo numerio puslapiuose.

Jis gaunamas Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre: Didžiojo g. 17/1, 2001 Vilnius, Lithuania. Tel. 65-81-84, faksas 79-10-33.

Kančios dienos, pražydusios raštais ir melodijomis

Antano Paulavičiaus kūrybiniai lobiai, iškelti specialioje šventėje

ALDONA GRICIENĖ

Viešpats vedžiojo Antano Paulavičiaus ranką rašant žodžius: "Už tėviškės laukų žydėjimą/ Už vieversio dangių čilbėjimą/ Dėkoju, Dieve, Tau".

Anykščiai. Basos kojelės bėgioja po žalią pievą. Paskui pradeda čirpti žiogas – smuikelis. Melodija gimdo žodžius. Pirmieji sąskambiai. Prasmingo gyvenimo suvokimas. Po to Vilniaus universitetas, kuriame teko kartu su būsimuoju akademiku Zigmu Zinkevičiumi valgyti skystą bendrabučio sriubą. Bet ir toji buvo atimta: negailestingi traukinio ratai 8 metams išbogino į Sibirą.

Tėvynės vizija, slogi ir nyki buitį – tai du diametraliai priešingi Krasnojarske praleisto gyvenimo poliai. Ir štai tėviškės pieva vėl po kojomis. Širdis norėtų dainuoti, bet... cenzūra. 1989 m. šis talentingas žmogus parašė ir išspausdino dokumentinę apysaką "Leiskit į Tėvynę". Iš A. Paulavičiaus širdies ėmė trykšti nesiliaujančios versmės. 1990 m. išėjo knyga "Kraujo upeliai tekėjo", 1992 m. – "Malda už Tėvynę". Pastarasis veikalas – su nato-mis; savo ir kitų autorių eilėms kūrėjas prisegė sparnus. Čia išspausdinta nuostabi daina B. Brazdžionio tekstu "Ypatingai".

Ta lietuvių dalis, kurią galime vadinti tauta, o ne liaudimi, moka dainuoti "Kad išvysčiau saulę tekant ant baltų Pažaislio bokštų/ Ir kaip gaudžia aleliuą Kauno katedros varpai". 1994 m. išleidžiami "Tėviškės varpai". Tai dainos, giesmės ir pamąstymai. Prie Šventosios ilgai laukė pušys, skaroti klevai šaukė: "Grįžk namo, grįžk namo/ Per ilgai svetur buvai!" Labai artimas ir savas "Lietuvos savanoris" (žodžiai J. Ardzijausko, melodija A. Paulavičiaus). "Knygnešys" primena laikus, kai artojas, palikęs nebaigtą vagą, nešė šviesą tėvynei, nepaisydamas pavojų (dainos autoriai tie patys). Šioje knygoje rasime lietuviškąją "Ave,

Marija!" (ž. ir m. A. Paulavičiaus).

1996 m. išleistas aptariamo autoriaus romanas "Dievas vaikšto". Rašytojas šį kūrinių pavadinimą mūšų laikų legenda. Apie Ažuolą, Uosį ir Beržą. O, kad jums būtų leista pavirsti šlamenčiais medžiais!... Jie buvo sumesti į žvyruobes, į raistus – ir pavirto legendomis.

Dažnas jaunuolis A. Paulavičiui ir kitiems sibiriečiams prikašioja, esą jie nemato dabarties, ateities, o tik praeitį. Jei šie jauni žmonės būtų pavaikščioję siaura lenta virš kunkuliuojančio druskos katilo kaip Antanina Garmutė arba būtų mažomis rankutėmis tempę į kapus savo motiną, mirusią prie upės, kaip Šaulių sąjungos įsteigėjas V. Putvio-Putvinskio vaikaičiai, ir jiems praecies šešėliai užstotų šviesią saulę.

Ačiū Dievui, Paulavičių šeimai kūrų priešiškuomo nėra. Bronė Paulavičienė Tremtinių chore, kuriam vadovauja jos vyras, deklamuoja ir dainuoja. Šūnus vargonuoja, jei renginys vyksta šventovėje. Mažieji pianistai Lukas ir Domas, vaikaičiai, su džiaugsmu skambina ten, kur aidi senelio dainos.

Juos visus įgirdėjome ir matėme 1998 m. vasario 30 d. įvykusioje šventėje, skirtoje A. Paulavičiaus pagerbtuvėms. Buvo paminėtas 50-asis pirmojo svirplelio čirptelėjimas.

Šventę surengė Kauno mokytojų centro kultūros darbuotojai – Alvydas Bakutis ir Vitas Lazauskas. Joje dalyvavo solistas Vincentas Kuprys, "Ainių" ansamblis su savo švyturiu Valentinu Čepkumi, knygnešio Akeleio duka Laimė ir jos vyras prof. Kazimieras Blaževičius, buvę mokiniai, bendradarbiai, kultūros veikėjai. Ansamblis "Elegija" ir choras "Diemedis" savo meilę ir pagarbą išreiškė dainomis.

Būsimoji A. Paulavičiaus kūryba tebūnie tautinėmis juostomis apjuosta, gėlių žiedais apkaista.

Kanados lietuvių veiklos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Evangelikų-liuteronų parapija, Missouri sinodas **
Evangelikų-liuteronų Išganytojų parapija **
Evangelikų-liuteronų Išganytojų parapijos moterų draugija **
Filatelistų draugija
"Gintaras" -- tautinių šokių ir muzikos ansamblis
Golfo klubas **
Jaunimo meno mėgėjų grupė
"Jungtis" -- sporto klubas **
"Karavano" festivalis
KLB Toronto apylinkės valdyba
Krikščionių demokratų klubas **
Lietuvių choras (prieškarinis)
Lietuvių evangelikų Malonės parapija **
Lietuvių Namai
Lietuvos kankinių parapija
Lietuvos kankinių parapijos choras **
Lietuvos kankinių parapijos KLB moterų draugijos skyrius
Lietuvos Nepriklausomybės tautos Toronto skyrius *
Maironio mokykla
Mažosios Lietuvos moterų draugija
Medžiotų-žuvautojų klubas **
"Parama" kredito kooperatyvas *
Pensininkų klubas
"Pirmyn jaunime" **
Prisikėlimo parapija
Prisikėlimo parapijos choras
Prisikėlimo parapijos KLB moterų dr-jos skyrius
Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas
Skautai
Socialinių reikalų tarnyba
Stepono Kairio liaudies muzikos vienetas
"Sutartinė" -- dainos ansamblis *
Šachmatų klubas
Šv. Jono kapinės
Šv. Jono Krikštytojų parapija **
Šv. Jono Krikštytojų šalpos draugija **
Šv. Pranciškaus "Tretininkai" **
"Tauras" -- medžiotų ir žuvautojų klubas *
Toronto KLB apylinkės šalpos komitetas *
Toronto lietuvių mokyklos (prieškarinės) **
Toronto lietuvių moterų dainos vienetas *
Toronto un-to lietuvių studentų klubas *
"Trimitas" -- šokių orkestras *
Vaikų darželis (Toronto) *
Vaikų darželis (Mississauga) **
"Varpas" -- choras

"Vilnius manor" --- lietuvių pensininkų namai. **
"Vytiš" -- sporto klubas
Vlado Putvio šaulių kuopa
"Volunge" -- choras **
"Žiburiai" -- spaudos bendrovė

VAL D'OR, QUEBEC **

WASAGA BEACH APYLINKĖ
Gerojo Ganytojo misija **
Gerojo Ganytojo stovykla **
KLB valdyba
Vasagos moterų būrelis

WELLAND, ONT.
"Gintaras" -- tautinių šokių grupė **
KLB apylinkės valdyba
"Lituanica" -- medžiotų ir žuvautojų klubas **
"Pelėda" -- humoristinis žurnalas
Scenos mėgėjų būrelis **
Skautai **

WINDSOR, ONT. APYLINKĖ

Ateitininkai
KLB apylinkės valdyba
Marijos Pečkauskaitės vardo mokykla
"Neris" -- tautinių šokių grupė *
Skautai
Windsoro apylinkės choras
Windsoro mergaitės kvartetas

WINNIPEG APYLINKĖ

Ateitininkai **
KLB apylinkės valdyba **
KLB moterų dr-jos skyrius **
Lietuvių Namai **
Lietuvos šūnų ir dukterų dr-jos skyrius **
Manitobos lietuvių klubas **
Šv. Kazimiero parapija **
Vytauto Didžiojo klubas **
Vinipego apylinkės lietuvių mokykla
Vinipego lietuvių literatūros dr-ja **

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal
susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus pirmą
pacientus ir vakarais

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Atgyja kanadiečių dailininkų darbai

Tautinės lietuvių tradicijos ir dailininkai etnografiškai Anastazija, Antanas Tamošaitis, jų darbų paroda Kaune

IRENA LIUCLIA KERELYTĖ
Kauno specialiosios internatinės mokyklos direktorės pavaduotoja

1993 m. birželio saulėtą vidurienį pastebėjome trejetą žmonių, vaikščiojančių mūsų mokyklos kiemo pakraščiu, kažką rodančių, žvelgiančių į vieną, į kitą pusę, besitariančių tarpusavyje. Su mokyklos direktore nuėjome su jais susitikti, pasikalbėti. Išsiaiškinome kad čia atvyko tos žemės, ant kurios pastatyta mūsų mokykla, savininkas iš Kanados dailininkas etnografas Antanas Tamošaitis ir jo žmonos sesuo Aldona.

Susipažinome. Iš jo "Sodžiaus meno" knygų, kurių mūsų tėvelių bibliotekoje keletas puikavo, ir mes – vaikai – jas vartydavome, kopijuodavome raštus, skaitydavome. Pokario negandos su naikino mūsų taip brangintą biblioteką. Per visą sovietmetį negirdėjome nė karto minint šio įžymaus tautodailininko pavardės. Ir štai, o stebukle, prisistato žvalus, inteligentiškas, simpatingas vyriškis: "Esu dailininkas Antanas Tamošaitis". Atgijo prisiminimai, akys man šmestelėjo jo knygų spalvotos iliustracijos.

– O! Tai labai Lietuvos kultūrai nusipelnęs žmogus! – nejučia išsprūdo žodžiai.

Susėdome pokalbinių mokyklos istorijos muziejuje. Liejosi kalbos, nestigo humoristinių pasakojimų. Stebino dailininko žvalumas, atmintis. Šnekučiomės lyg seni geri bičiuliai. Vėl vaikščiojome po kiemą ieškodami vietos, kur jo namo stovėta, kur bunkerio (slėptis bombardavimo metu) būta, kur sodas augta. Atpažinome kai kurias vietas. O dvi obelys, sodintos Tamošaičių, ir dabar tebeauga, lyg laukdamas sugrįžtančio jas aplankyti šeimininko sodininko.

A. Tamošaitis pasakojo, kad šioje poeto A. Mickevičiaus slėnio pašonėje jis pirkęs iš architekto Fryko 2 hektarus žemės. Pasistatęs nedidelį, jaukų medinį namuką, užveisęs sodą, kūręs gyvenimo idiliją, bet 1944-iejį sugriovė svajones, kurias dailininkas tęsė ir įgyvendino tolimojoje Kanadoje.

O labai labai norėtusi, kad Lietuvos žmonės galėtų studijuoti jo surinktus tautos kūrybos lobius, jais puošti savo buitį, daugiau sužinoti apie tų knygų autorius.

A. Tamošaitis kėlė mintį, kuo ir kaip jis galėtų čia įamžinti atminimą savo žmonos dailininkės a.a. Anastazijos (o gal ir savo?).

Nudžiugo svečias sužinojęs, kad mūsų mokiniuose įvairiomis formomis ir būdais puoselėjama mūsų tautinė kultūra.

Mūsų mokytojai kasmet moko vaikus lietuvių meno pavzdžių: berniukai per statystės darbų pamokas gamina stalus, suolelius liaudies meno motyvais,

mergaitės audžia tautines juosteles, mezgėjai virbalais ar vaškeliais įvairiais raštais mezga pirštines, liemenes, staltieses, žaisliukus. Žinoma, mokomės ir lietuvių liaudies dainų, šokių, žaidimų.

Po dail. A. Tamošaičio apsilankymo pas mus, visi pedagogai dar uoliau imasi ugdyti tautines lietuvių tradicijas. Mūsų mokyklos pagrindiniu kūrybinio darbo uždaviniu tapo lietuvių tautinių tradicijų ugdymas. Ir ši tema kaip neišsėnkanti versmė mūsųose kasmet suspindi įvairiomis formomis bei darbais. Savo patirtį mokytojai šia tema yra paskleidę miesto ir visos Lietuvos konferencijose, parodose, saviveiklos pasirodymuose. Mokykloje yra įrengta nuolat veikianti mokinių per trimetį atliktų darbų paroda (keičiama per mokslo metus 2 kartus). Kas kart darbai vis įdomesni, raiškesni, sušildyti meile savam kraštui. Tai vis kūrybingų, savo tautą ir savo darbą mylinčių pedagogų sumanymai. Laukiame, gal užsuks kada dailininkas etnografas A. Tamošaitis, gal aplankys mūsų mokyklą, puoselėjančią jo kūrybos idėjas.

Šiuo metu mokykloje įrengėme gerb. Tamošaičių knygų parodą. Tarpukariu išleistų jo knygų pasiskolinome iš Kauno apskrities viešosios bibliotekos fondų. Parodos lentynose jų – 11.

Vartau, studijuojau jau bibliografinę retenybę tapusiu 1931 metų Žemės ūkio rūmų leidinį, spausdintą (5000 egz.) "Spindulio" b-vės spaustuveje Kaune, "Sodžiaus meno" pirmąją knygą, kuriai iliustracinę medžiagą rinko, tvarkė ir spausdinimą prižiūrėjo A. Tamošaitis. Dėmesį patraukia turinis. Įžanga – Žemės ūkio ministeris J. Aleksa; I skaitytos – Žemės ūkio rūmai; Kas žinotina apie audinius ir namų pramonę – A. Tamošaitis.

Tais pat metais buvo išleistas dar dvi knygos. Prie to darbo prisidėjo K. Grinienė, D. Tarabildienė, V. Norkus, K. Šimonis, V. Mackevičius, P. Galaunė. Ir taip kasmet išleidavo vis naują "Sodžiaus meno" studiją. Visų jų sudarytojas ir tvarkytojas – A. Tamošaitis. 1937 m. išleistas knygos "Namių austi drabužiai" autorė – Anastazija Tamošaitienė. Be abejonės, visų leidimų rūpinosi abu. Apnaudo ir labai gaila, kad toks puikus testinis leidinys nutrūko 1940-aisiais. Kaip ir daug kas...

Parodą pajavirinome mokyklos direktorės Salomėjos Ratkevicienės močiutės etnografiniais Onos Vauptaitės-Zybolienės (1910-1993) tautiniais drabužiais: pačios verptais, dažytais, austais ir siūtais. Taip pat parodą pajavirinom mano močiutės Barboros Kulbokaitės-Kolyčienės (1860-1912) atsineštinėm

kraičio lininėm staltiesėm, jos pačios verptais lininiais siūlais austom, jos sumanytais raštais.

I parodos atidarymą susirinko visa mokyklos bendruomenė – per 80 žmonių. Pakviečiau Aukštųjų Šančių senbuvį, nuo vaikystės gyvenantį kitoje kelio pusėje, buvusį Tamošaičių kaimyną Eugenijų Kanį. Jis pasakojė apie spalvingai, lyg Velykų margutį, išdažytą dailininkų namą, gražią, tvarkingą sodą. Deja, pokario metais tai namelių piktą ranką padegė. Ilgai riogsojo tik pamatai, traukė čia lakstyti aplinkinius berniukščius. O 1960 m. prasidėjusios naujosios statybos, Tuncelio gatvės rekonstrukcija kraštovaizdį pakeitė. Savo pasakojimą Eugenijus pagyveno lietuvių liaudies dainomis. Pritarė jam Audronė Kanienė – mūsų mokyklos muzikos mokytoja.

Tokia jausmus žadinanti paroda mūsųose pirmą kartą. Iškiolo nauja mintis. Beveik kiekvienas turi savo namuose šeimos relikvijomis tapusius savo senelių įvairiausių etnografinių daiktų. Sutarėm: sunėsim juos į parodą. Patys pasidžiaugsime, jaunimui parodysim. Ir vėl vyks tautinė šventė, kuri sisies su dailininku Anastazijos ir Antano Tamošaičių puoselėtomis idėjomis.

Kaip gera, kad mūsų mokyklos pedagogai su didele meile ir sumanumu patys puoselėja lietuvių tautines tradicijas ir jas perteikia jaunimui – savo auklėtiniais.

"Titaniko" istorija ir filmas II

ALGIRDAS GUSTAITIS

1998 m. pripažinta, kad 1997 m. geriausias filmas yra "Titanic". Filmas pagamintas remiantis autentiškais duomenimis. Jo pastatymas kainavęs 200,000,000 dolerių, tai yra daugiau negu bet koks filmas iki tol pasaulyje pagamintas. Visur "Titanic" sulaukia daug žiūrovų. Gerai vertina įvairiose valstybėse spauda. Jau gauta apie 400,000,000 dolerių pajamų.

Noras pamatyti

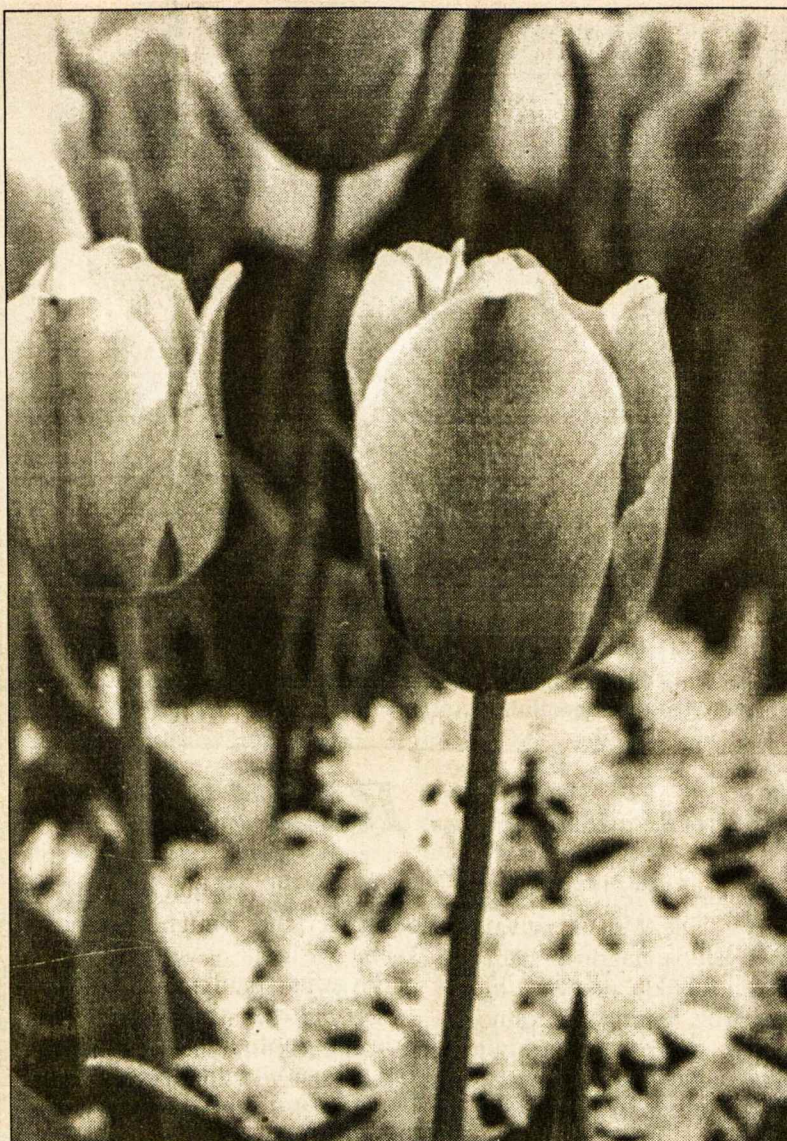
Nustačius, kurioje Atlanto vietoje guli "Titanic", daugelis norėjo jį pamatyti. Tokią gelmę (2,5 mylios) pasiekti nelengva, nes viename kvadratiniam colui vandens spaudimas – 6600 svarų. Norisi ne tik patyti, bet ir į laivą įlipti. Suinteresuotieji talkon pasikvietė jūrų gelmėms tyrinėti rusų laivą "Akademik Mstislav Keldysh" iš Leningrado. Profesionaliai parodyti prieš 85 metus įvykusią pasaulyje didžiausią keleivinio laivo nelaimę, reikėjo nuostabią ryžtingą asmenį ne tik patyti pasakojančio, bet ir sugebantį įtikinti didžiulį filmų bendrovės remti jo sumanytą šimtais milijonų dolerių. Dabar žinome, kad toks žmogus buvo ir yra James Cameron, gimęs Kapuskasing, Ontario, Kanadoje. Gerokai keista, kad filminiu pasauliu jis pradėjo domėtis ne nuo jaunystės.

Augo Niagara Falls. 1971 m. atvyko į Brea, Kalifornijoje. Fullerton'e studijavo fiziką. Pragyvenimui pinigų užsidirbdavo kaip mašinistas ir sunkvežimio vairuotojas. 1978 m., sutapęs pinigų, pagamino trumpą filmą 35 mm, kuriam paruošė rankraštį, įdėjo garsus. 1980 m. jo trumpi filmai įvertinti "New Word Pictures" išleidus "Battle Beyond the Stars". Nusprendė rūpintis filmais. Corman'o filmų studijoje pagamino "Galaxy of Terror" ir netrukus tą filmą pardavė. Gamyba kainavo "tikėtai" 6 milijonus dolerių. Gavo pajamų 80 milijonų.

Paruošė rankraštus filmams "The Terminator", "Aliens". Juose dalyvavo garsūs artistai. Pajamų – 180 milijonų dolerių. Turint tokius pinigus didžiosios filmų studijos kalbasi. "Filmas "T2" pelnė 500 milijonų dolerių. 1995 m. pasaulinė kino teatro organizacija jam paskyrė aukščiausią žymenį. Ir štai "Titanic", kainavęs šimtus milijonų dolerių, gal bus pasaulyje pelningiausias filmas.

Paruošiamieji darbai

"Titanic" laivo iš jūros gelmių neiškelsi: trūkės per pusę,



Apsikabinęs saulę
ir plaukus šilto vėjo,
tulpių taures iškėlęs
pavasaris atėjo...

Jis bėrė gyvas sėklas
ant šalto žemės veido,

Nuotrauka ir eilėraštis ROMUALDO KISIELIAUS

sudraskęs karštą saulę,
jos spindulius paleido...
Pabiro jis po žemę,
gelės žydėti pradėjo,
o jis per žiedų lauką
link vasaros nuėjo...

per 85 metus smarkiai surūdijęs, visos mašinos, įrengimai sugedę. Norint įtikinamai pagaminti filmą, neužteks dekoracijų, reikia tikro laivo, kad galėtų tikrai pavaizduoti kaip buvo. "Namų darbui" iniciatoriaus pastatė miniatūrą "Titanic" 1/33 didumo. Nustatė kas, kur, kada vyko, nurodė skyrių vadovus, tikrino duomenis. Po to pastatė kur kas didesnį laivą su visomis detalėmis, meniškais įrengimais, salėmis, prabangiais baldais, lėkštėmis, erdvėmis patalpomis ir t.t.

Porą metų studijavo, tikrino povandeninio laivo atsparumą su žmonėmis, mokslininkais, labai susipaudojusiais viduje. Ar atlaikys "plexiglass" langai 7 colų. Norisi ne tik patyti, bet ir į laivą įlipti. Suinteresuotieji talkon pasikvietė jūrų gelmėms tyrinėti rusų laivą "Akademik Mstislav Keldysh" iš Leningrado. Profesionaliai parodyti prieš 85 metus įvykusią pasaulyje didžiausią keleivinio laivo nelaimę, reikėjo nuostabią ryžtingą asmenį ne tik patyti pasakojančio, bet ir sugebantį įtikinti didžiulį filmų bendrovės remti jo sumanytą šimtais milijonų dolerių. Dabar žinome, kad toks žmogus buvo ir yra James Cameron, gimęs Kapuskasing, Ontario, Kanadoje. Gerokai keista, kad filminiu pasauliu jis pradėjo domėtis ne nuo jaunystės.

Techniški veiksmi

Kur filmuoti su atstatytu laivu "Titanic"? Pagrindiniai filmavimai vyko Meksikoje (Mexico City's Estudios Churubusco Azteca). Reikėjo naudoti 3 milijonus kniedžių (rivets). Laive, net apsemtame vandens, darė repetitijas tarsi būtų tikra skendimo tragedija, įskaitant direktorių James Cameron'ą. Nustatyta, kokiu kampu reikia pakelti skendantį laivą. Apskaičiuota, kiek milijonų galionų vandens reikės paleisti galutinai filmuojant. Paleistas vanduo nesulaukė komai plūdo žemyn. Didysis salonas su puikiais baldais, lėkštėmis griuvo per 15 sekundžių. Artistai bijojo, kad nepaskęstų, baiminosi šokti nuo laivo žemyn į vandenį. Girdėti laivo traškėjimas, mašinų sproginimas. Žiūrovai mato savo akimis tragediją.

Įpinta meilė

Kuo išskirti James Cameron "Titanic" nuo ankščiau pagamintų tuo pavadinimu filmų? Kaip niekad iki tol jis įstengė filmuoti ne tik rūdijantį laivą, bet ir jo vidų. Be to, jis norėjo parodyti ne tik tragediją, kurios neįmanoma išvengti, bet išskirti dvejų jaunų žmonių meilę.

Geroje šeimoje auginta, paikintą jaunuolį (Jack Daw-

son) vaidina Leonardo DiCaprio. Palikęs tėvus, atsidūręs Paryžiuje piešia prostitutės – jų nuogų pripiešęs visą albumą. Beveik kaip valkata sukombinuoja pakliūti į "Titanic"ą" trečion klasėn. Neleistinai pakliūva į pirmos klasės aukštą. Išsitiesęs kėdėje pastebi gražuolę, norinčią šokti iš laivo jūron. Ji prikalbina nesizudyti. Išgelbėta jauna mergina (Rose DeWitt Bukater) vaidina Kate Winslet. Ji buvo pyktelėjusi ant turtingo sužadėtinio. Leonardas greitai prisijaukina ją, rodo pieštas nuogas prostitutės. Mergina nori kitokios meilės, paprašo, kad Leonardas ir ją nupieštų. Ir taip jiedu išmyli. Laivui skęstant gelbstisi. Ar tokia pigi meilė gali būti vadinama idealia? Režisierius sugebėjo taip supinti, kad milijonai žiūrovų patiki.

Filmo vertė

"Titanic" filmas keleriopai pagerbtas "Hollywood Foreign Press Association", apdovanotas "Golden Globe" žymenimis. Vėliau amerikiečių filmų akademijos įvertintas oskarais. Be to, pasaulinį paleista daugybė garsinių vaizdajuosčių, muzikos įrašų, knygų. Filmas gerai, išpūdingai parengtas, daro stiprų įspūdį.

Pagaminto "Twentieth Century Fox" ir "Paramount Pictures". Pagrindiniai artistai – Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane, Kathy Bates ir kt. Muzika James Horner. Filmavo Russell Carpenter. Specialūs efektai – Digital Domain. Parasė ir režisavo James Cameron.

Red. priedas. Kanados dienraštis "The Globe and Mail" 1998.III.20 laidoje paskelbė plačią informaciją apie "Titanic" skenduolius, palaidotus Halifax miesto kapinėse. Trijose to miesto kapinėse esą palaidota 150 asmenų, ištrauktų iš Atlanto. Ant vieno antkapio esąs įrašas: "J. Dawson died April 15, 1912, 227 (numeris)". Filme jį vaidina Di Caprio. Jo vaizduojamas asmuo "Titanic"o" laive esąs romantiškas, susietas su meile. Tikrovėje J. Dawson buvęs paprastas darbininkas, 23 metų amžiaus, dirbęs laivo kūrku, gimęs Anglijoje. Minėtasis dienraštis rašo, kad "Titanic"as" nuskenęs 1912 m. balandžio 15 d. ir kad Halifax'o kapinės lanko daug turistų.

Menininkas gali vaizduoti blogį, bet taip, kad jis atgrasintų, stumtų nuo savęs, neleistų manyti, jog tai gera, neskatintų kitų jo kartoti ar pamėgdžioti. (Jonas-Paulius I)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vaclovo Pelecko atsiminimų knygos "Tuoj nuaidės gongas" su-tiktuvės įvyko Šiauliuose. Jos as-tuoniasdešimt septynerių metų autorius yra beveik pusšimtį metų dirbęs bokso treneriu ir matęs pirmuosius Lietuvos bokso žings-nius, idomiausias boksininkų kovas.

Auksė Pauliukėnaitė, Šakių "Varpo" vidurinės mokyklos abiturientė, pripažinta geriausia ne tik Šakiuose, bet ir jų rajone, džiaugiasi šimtu australiškų do-lerių. Juos iš Australijos atsiuntė šios premijos mecenatai Liudas Liutkus-Liutkevičius ir jo sesuo Aniceta Liutkevičūtė-Maineliene.

Poetas Henrikas Nagys (1920-1996), žemininkų atstovas išei-voje, miręs Montrealyje, buvo per-laidotas Vilniaus Antakalnio ka-pinėse 1997 m. lapkričio 3 d. Ten jo pelenus atlydėjo žmona Birutė ir sūnus Gintaras, atsisveikinimas su velioniu įvyko Vilniuje, Lietu-vos rašytojų sąjungos salėje. Turbūt visi pastebėjome, kad trūko oficia-liosios atsisveikinimo dalies Žemai-tijoje, velionies gimtuosiuose Ma-žeikiuose. Ten jis gimė 1920 m. spalio 12 d., tačiau buvo tik retas svečias, baigęs Kėdainių gimnazi-ją, lituanistiką ir germanistiką stu-dijavęs Vytauto Didžiojo univer-sitete Kaune, studijas tęsęs Aust-rijoje ir Vokietijoje, pedagoginį darbą dirbęs Montrelio universi-tete. Mažeikiečiai betgi neužmir-šo savo kraštiečio. Jo vardas kovo pradžioje buvo suteiktas pagrindi-nei Buknaičių mokyklai. Šis spren-dimas buvo padarytas Mažeikių rajono tarybos nutarimu. Pasak Ro-mos Žilinskienės pranešimo "Lie-tuvos aide", H. Nagio vardo pa-grindinei Buknaičių mokyklai no-rėjo šio kaimo bendruomenė ir mokinių tėvai. Mat Buknaičiai tė-ra jo tėvo giminė. Pats H. Nagys su jais nėra susietas. Jis 1920 m. gimė ir gyveno tik Mažeikiuose.

Rašytojas Vytautas Tamulai-tis, vaikų literatūros klasikas, gi-męs 1913 m. sausio 17 d. Sutškiškuo-se, dabartiniame Šakių rajone, mi-rė 1993 m. rugsėjo 22 d. Kanados Toronte. Sulaukęs atgimusių Lietuvos, bet nespėjęs jos aplan-kyti, jis dabar ilsisi vienintelėse lietuvių kapinėse visoje Kanado-je. Tos lietuviškos Sv. Jono kapi-nės yra Mississaugoje prie Toron-to. Džiugu, kad rašytojas V. Ta-mulaitis jau atgavo vaikų literatū-ras klasiko teises ir skaitytojus Lie-tuvoje. Ten baigiamas leisti jo ku-rybinis palikimas, giminėjęs įsteig-ta ir įteikta jo vardo premija rašy-tojui Martynui Vainilaičiui už vai-kams parašytą eiliuotą "Kalvio pasaką", pasikeista prisiminimais.

V. Tamulaičiui skirtas vaka-ras Vilniuje buvo surengtas Lie-tuvos rašytojų klube, susietas su jo asuoniasdešimt penktaisiais gi-mimo metais, pradėtas nuotaikin-gomis smuiklininkės Daivos Gud-elevičiūtės ir akompaniatoriaus pia-nisto Vytauto Bagdono atliktomis melodijomis. Apie rašytoją V. Ta-mulaičio gyvenimą ir kūrybą kal-bėjo literatūrologai Albinas Vai-dičūnas ir Jonas Linkevičius. Jų žo-džiai daugiausia lietė V. Tamulai-čio vaikystę, pirmuosius kūrybi-nius žingsnius panemunės gamto-je. J. Linkevičius netgi naudojosi ir V. Tamulaičio žmonos Marijos laiškų ištraukomis. V. Tamulaičio kūrinį ištraukas skaitė aktorės Re-gina Paliukaitė ir Lilija Zadei-kytė. Rašytojų sąjungos savaitraš-tis "Literatūra ir menas" paskelbė V. Tamulaičio vakarui skirtą P. Z. pranešimą "Originalaus pasaulio kūrėjas". Tas P. Z. inicialais pasi-rašęs pranešėjas pasakoja: "Vytau-to Tamulaičio kūryba, saviti gyvū-nėlių nuotyčiai, neįprasti jų gyve-nimo vaizdai – tikra atgaiva jau-najam skaitytojui, liete užlietam suvienodėjusių verstinių disnejiš-kų knygų srauto".

Lituanistikos tyrimo ir studi-jų centrui Čikagoje, vadovauja-mam prof. dr. Jono Račkausko, ilgesnį laiką talkino dvi iš Vil-niaus atvykusios specialistės. Vil-niaus universiteto rankraščių sky-riaus vyr. bibliotekininkė Aliucija Orentaitė sutvarkė gausią prel. dr. Juozo Prunskio surinktą me-džiagą Pasaulio lietuvių archyve, Genutė Jokubaitytė, vyr. bibliote-kininkė M. Mažvydo Lietuvos bibliotekos katalogavimo centre, į katalogus įtraukė Lituanistikos tyrimo ir studijų centre sukauptus monografinius leidinius bei kitas knygas. Jos abi, artėjant Kalė-doms, grįžo Vilniui.

Technikos mokslų srityje pre-miją Antanui Saldūniui laimėjo jo darbų ciklas "Aliumosilkinčių dir-binių ilgaamžiškumas". Buvo pre-mijuotas ir darbų ciklas "Plačia-juosčiai elektroniniai įtaisai infor-macijos apdorojimo sistemoms." Teorija, modeliavimas ir taikymas. Šios premijos laureatai – Zeno-nas Vainoras, Raimundas Kirvai-tis, Romanas Martavičius, Julius Skudutis, Jonas Stanūnas ir Sta-nislavas Štaras. Dvi premijos bu-vo paskirtos ir žemės ūkio, gam-tos, matematikos bei medicinos mokslų srityje. Premijas laimėjo: Algirdas Galdikas ir Antanas Feliksas Orliukas – už darbų ciklą "Elekt-roninių ir joninių laidininkų tech-nologija, tyrimai bei jų taikymas kietakietuose energijos šaltiniuo-se ir jutikliuose", Juozas Vidas Gra-žulevičius, Rimantas Kavaliūnas, Albina Staniškauskaitė ir Algiman-tas Undžėnas – už darbų ciklą "Or-ganinių fotopulsaidininkų sintezė ir savybės". V. Kst.

Penki Lietuvos meno kūrėjai neseniai įsteigtomis Lietuvos vy-riausybės meno premijomis Vil-niujie buvo apdovanoti Kūčių die-ną. Apdovanojimai už reikšmin-gus Lietuvos menui ir kultūrai darbus buvo paskirti rašytojui Petriui Dirgėlai, dailininkui Vy-tautui Kalinauskui, dainininkei Reginai Maciūtei, architektams Kęstučiui Pempai ir Gytiiui Ra-muniui. Jų gautos premijos yra apie 36.000 litų. Ankščiau Lietu-vos vyriausybė tokias savo meno premijas buvo paskyrusi dirigen-tui Juozui Domarkui ir daininin-kei Giedrei Kaukaitei.

Lietuvos studentų ateitininkų žiemos akademija "Ženk žings-nį", trukusi visą savaitę sausio mėnesį, buvo surengta Molėtuo-se. Ateitininkai bendravo su Mo-lėtų rajono moksleiviais, dalyvavo pamaldose Molėtų šventovėje. Aka-demijos svečiai buvo pakviesti ak-toriai R. Kaslas ir V. Masalskis, te-levizijos žurnalistas P. Galkontaitė.

Vytauto Landsbergio-Žem-kalnio Panevėžio gimnazijoje bu-vo surengta įdomi konferencija "Savanorių kovų kelias". Konferen-ciją surengė ir joje dalyvavo Lie-tuvos humanitarinių gimnazijų klubo "Sietynas" nariai. Jam priklaus-o 20 gimnazijų. Gimnazijos var-do suteikimo penktųjų metų progą gabiausiems gimnazistams buvo įteiktos premijos, parūpintos JAV gyvenančios Panevėžio mer-gaičių gimnazijos 1937 m. laidos abiturientės Aldonos Kazickie-nės. Konferencijon buvo pakviesti Panevėžio gimnazijai vardą sutei-kusio Vytauto Landsbergio-Žem-kalnio du sūnūs – Lietuvos seimo pirm. Vytautas Landsbergis ir darbai PLB atstovybėje iš Austr-alijos Vilniui sugrįžęs Gabrielius Žemkalnis. Pranešimus konferen-cijai paruošė gimnazistai, rinkę me-džiagą apie savanorių kovas Pa-nevėžio mieste ir apylinkėse. Tre-čiaklasis gimnazistas Marius Ru-zas savo temai buvo pasirinkęs prie Panevėžio sužeistą Lietuvos karo lakūną K. Pugelevičių, Pane-vėžio J. Balčikonio gimnazijos ke-turturklasis Justinas Lapinskas – ko-voje savanoriams dalyvavusius gim-nazistus, biržietę Brigita Kubiliūtė – savanorį partizaną Martyną Mažiuką, biržietis Valdas Šimas – gen. ltn. Stasį Nastopką. Svečiai ap-lankė Salomėjos Nėries ir mokyk-los istorijos muziejų V. Žemkal-nio gimnazijoje. Ten jiems kon-certa surengė gimnazistų dainų ir šokių ansamblis "Knapėlė".

Lietuvos mokslų akademijoje kovo 6 d. premijomis ir diplomais buvo paverbti Lietuvos 1997 m. mokslo premijų laureatai. Už reikš-mingus įvairių sričių mokslinius darbus atskiriems mokslininkams ir jų grupėms buvo paskirtos sep-tynios premijos. Bendras apdova-notų mokslininkų skaičius – šešio-lika. Humanitarinių, socialinių ir teologijos mokslų srityje paskirtos trys premijos: istorikui Vytautui Merkiui – už leidinius "Draudžia-mosios lietuviškos spaudos ke-lias" ir "Knygnešių laikai", Aldo-nai Paulauskieniui – už knygas "Gra-matinės lietuvių kalbos veiksmā-žodžio kategorijos", "Gramatinės lietuvių kalbos vardažodžio kate-gorijos" ir "Lietuvių kalbos mor-fologija", Albertui Rosinui – už mo-nografijas "Lietuvių bendrinės kalbos įvardžių semantinė struk-tūra", "Baltų kalbų įvardžiai" ir "Baltų kalbų įvardžiai: morfologi-jos raida".

Technikos mokslų srityje pre-miją Antanui Saldūniui laimėjo jo darbų ciklas "Aliumosilkinčių dir-binių ilgaamžiškumas". Buvo pre-mijuotas ir darbų ciklas "Plačia-juosčiai elektroniniai įtaisai infor-macijos apdorojimo sistemoms." Teorija, modeliavimas ir taikymas. Šios premijos laureatai – Zeno-nas Vainoras, Raimundas Kirvai-tis, Romanas Martavičius, Julius Skudutis, Jonas Stanūnas ir Sta-nislavas Štaras. Dvi premijos bu-vo paskirtos ir žemės ūkio, gam-tos, matematikos bei medicinos mokslų srityje. Premijas laimėjo: Algirdas Galdikas ir Antanas Feliksas Orliukas – už darbų ciklą "Elekt-roninių ir joninių laidininkų tech-nologija, tyrimai bei jų taikymas kietakietuose energijos šaltiniuo-se ir jutikliuose", Juozas Vidas Gra-žulevičius, Rimantas Kavaliūnas, Albina Staniškauskaitė ir Algiman-tas Undžėnas – už darbų ciklą "Or-ganinių fotopulsaidininkų sintezė ir savybės". V. Kst.



Kauno I-oji specialioji internatinė mokykla. Dail. etnografo Antano Tamošaičio knygų "Sodžiaus menas" parodos atidaryme. Viduryje stovi parodos organizatorė IRENA LIUCLIA KERELYTĖ, dainuoja AUDRONĖ ir EUGENIJUS KANIAI 1997 m. lapkričio 13 d.



Kauno I-oji specialioji internatinė mokykla. Dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių knygų paroda mokykloje 1997 m. lapkričio-1998 m. vasario mėn. Bendras parodos vaizdas

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.....3.25%	Asmeninės paskolas nuo.....7.50%
180-364 d. term. ind.....3.50%	Sutarties paskolas nuo.....7.50%
1 metų term. indėlius.....3.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu.....6.15%
2 metų term. indėlius.....4.00%	1 metų.....6.15%
3 metų term. indėlius.....4.25%	2 metų.....6.30%
4 metų term. indėlius.....4.50%	3 metų.....6.45%
5 metų term. indėlius.....5.00%	4 metų.....6.55%
1 metų GIC-mėn. palūk.....3.75%	5 metų.....6.60%
1 metų GIC-met. palūk.....4.00%	Su keičiamu nuosimčiu.....5.45%
2 metų GIC-met. palūk.....4.25%	1, 2, 3 metų.....5.45%
3 metų GIC-met. palūk.....4.55%	
4 metų GIC-met. palūk.....4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.....5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP.....2.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.....4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.....4.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.....4.55%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.....4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.....5.25%	
Taupomąją sąskaitą.....2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo melai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
1386 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DOVERCOURT ir COLLEGE – 11 kambarių, 4 virtuvės, geros pajamos.

RONCESVALLES ir PARDUOTAS rajone parduodamas dvibutis arba tributis. Prašo \$154,900.

Skambinti

TEODORUI STANULIUI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524



Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS įteikia nugalėtojų taurę ROLANDUI MURAŠKAI, trečią kartą per penkerius metus laimėjusiam 1998 metų tarptautines teniso varžybas, baigmėje nugalėjusiam K. Zinčenka, Gudijos sportininką (6:2, 7:6) "LA" nuotr.

Kur eini, Rusija?

Žurnalistas Jens Hartmann laikraštyje "Die Welt" š. m. vasario 21 d. laidoje nagrinėja dabartinę Rusijos būklę, praėjus 7 metams po Sov. Sąjungos žlugimo.

Anglių kasyklose darbininkai skelbia bado streiką, kad atgautų atlyginimą už 8 mėn. darbą. Jų vaikai išblyškę, nes nėra už ką nupirkti vaisių. Dažniausias pietų patiekalas – bulvės ir kruopos, apie tai rašo Maskvos laikraštis "Obščatšaja Gazeta". Tačiau tai visai neįdomu Maskvos gyventojai Jannai Saltykovai. Ji 25-metė dirba vertėja amerikiečių bendrovėje ir gauna 2000 dol. mėnesiui algos. Ji skaito "ELLE" ir "Cosmopolitan" žurnalus (rusiškas laidas) ir sako: "Žinoma, ir aš turiu daug sunkumų, bet negaliu skųstis. Mano atlyginimas gana padorus".

Prezidentas Jelcinas sako jau padėjęs pagrindus ekonominei gerovei, ir pataria savo tautiečiams "pasivaikščioti po gryną orą".

Rusijoje tarp žmonių yra pasidarius didelis plyšys: viršutinis tautos sluoksnis, arba dešimtadalis gyventojų uždirba trečdalį pinigų, o apatinis sluoksnis 10% turi tenkintis 2% trupinių. 34 milijonai žmonių arba apie penktadalis Rusijos gyventojų gyvena žemiau valdžios nustatyto pragyvenimo minimumo – 130 markių į mėnesį.

Tačiau prof. Juri Levada, Maskvos apklausinėjimų biuro viršininkas, nemano, kad rusiška meška pasuktų į chaosą arba atgal į komunizmą. "Mes pergyvenome ūkinį sukrėtimą, infliaciją ir politinį netikrumą. Eina į geresnę tvarką" – sako Levada.

Iš tikrųjų pereitų metų infliacija nukrito ligi 11%. O šešėlinis ūkis pastoviai auga. Į komunistines demonstracijas susirenka tik mažas skaičius rėmėjų ir tų dauguma per 70 metų amžiaus, apsikarstę ordiniais ir nosaltigija jų akyse.

Šiaip dauguma žmonių susirūpinę savo "dačų", bulvių derliumi, o ne kas perims Jelcino pareigas 2000 m.

Dvasinė – moralinė tuštuma mėgina užpildyti Ortodoksų Bendrija. Tačiau jai dar toli nuo caro laikų įtakos.

Šiandien rusams svarbiausia – kaip pasigerinti savo gyvenimą. Milijonai dirba 2-3 darbus, kad galėtų nusipirkti

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius



Sportas

Veiklos žinios

Europos jaunių (18 m.) ledo ritulio C klasės pirmenybėse Lietuvos rinktinė laimėjo trečią vietą. Pasukutinėse pirmenybių rungtynėse lietuviai po atkaklios kovos nugalėjo Slovėnijos rinktinę 3:2 (0:1, 2:1, 1:0). Geriausiu komandos žaidėju buvo išrinktas Darius Pliskauskas.

Petras Silkinas, penkiasdešimt septynerių metų kretinškis, Australijoje pasiekė neeilinį pasaulio rekordą. Nanango stadione pirmas nubėgo 1000 mylių (1609 km.). Bėgime dalyvavo 16 bėgikų, kurie bėgimą pradėjo kovo 11 d. ir užbaigė kovo 23 d. Šį nuotolį P. Silkinas įveikė per 11 dienų 13 val. ir 50 minučių. Šį lietuviu laimėjimą paskelbė visos didžiosios pasaulio spaudos agentūros.

Pasaulio šiuolaikinės penkiakovės pirmenybės šiais metais įvyks Meksikoje. Jose numatoma, kad dalyvaus du lietuviai, kurie yra pasaulio geriausiųjų dešimtuokė: A. Zadrupovskis – antras, ir E. Krungholcas – dešimtas.

Tarptautinėse dailiojo žuiožimo pirmenybėse lietuvių pora P. Vanagas ir M. Drobiazko buvo aštuntai. Džiugu buvo matyti, kad pirmenybėse pasirodė dar viena lietuvaite – Lauryna Slavinskaitė. Savo grupėje ji buvo aštuoniolika. A. S.

1000 gyventojų, žemiausias iš visų industrinių kraštų. Bent jau ilgėja vyrų amžius – nuo 57 m. (1996 m.) ligi 60 m. Rusijos moterų amžius žymiai ilgesnis – 73 metai. Manoma, kad vyrų trumpesnis amžius todėl, kad tarp jų paplitusi girtuoklystė. Kasmet 15 litrų gryno alkoholio subėga į ruso gerklę.

Rusija, kur tu žygiuosi? – klausė N. Gogolis. Į šį klausimą mano atsakymą radęs prof. Juri Levada: "Kraštas eina Europos kryptimi ir link normalumo. Tačiau turės perkirsti dar daug purvinių gatvių". V. A.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-o psl.)

kia \$2.2 bln. Tikimasi, kad jau ateinančiais metais ta suma nukris iki \$1.1 bln. Norint tai matyti, vyriausybė turės apkarpyti išlaidas \$73 mln. 1998-1999 m., o dar \$94 mln. 2000-aisiais. Kitais metais bus skiriama \$35.4 bln. įvairioms programoms, skolos išlaikymui – dar \$6.4 bln. Numatytos pajamos sieks \$40.7 bln., šalia jų – \$5.7 federacinės valdžios teikiamos paramos ("transfer payments").

Pazadėta sumažinti mokesčius nuo 1998 m. liepos mėn. mažiams ir vidutiniams verslininkams 37% per dvejus metus. Paskirta \$130 mln. sukurimui 5,000 valdiškų darbų bei stažų.

Ontario provincija švietimui numato skirti \$14.4 bln. kasmet per ateinančius 3 metus. Pagal švietimo ministerio Dave Johnson paskelbtą naują finansavimo planą, bus speciali \$1.2 bln. parama, užtikrinanti, kad mokinių klasėse nebus daugiau kaip po 25 pradžios mokyklose, o gimnazijose daugiausia – 22. Jis sakė, kad daugiau lėšų bus skiriama klasėms, ir net reikės samdyti naujų mokytojų.

Nauju švietimo paramos planu konservatorių vyriausybė stengiasi sušvelninti praicitais metais pradėtą naują tvarką, atimančią kontrolę iš mokyklų tarybų ir net išprovokavusi mokytojų streiką praėjusį rudėnį. Vyriausybė žada sumažinti administracines išlaidas \$168 mln. ir \$476 mln. daugiau lėšų nukreipti klasių reikmėms. Dvi sumos – \$564 mln. ir \$678 mln. – bus skiriamos mokyklų tarybų persitvarkymui, vyriausybei sumažinus jų skaičių.

Opozicija ir mokytojų unijos vis tik nuogastauja, kad 10,000 mokytojų praras darbus.

Ontario sveikatos ministrė Elizabeth Witmer kovo 3 d. paskelbė, kad bus paskirta \$666,566 keturiems projektams, kurių tikslas bus mažinti tabako produktų vartojimą. Statistika rodo, jog kasmet 12,000 provincijos gyventojų, arba vienas iš penkių, miršta dėl rūkymo sukeltų ligų. Jų gydymas kainuoja provincijos mokesčių mokėtojams daugiau kaip \$1 bln. per metus.

Iš paskirtų lėšų per sekančius 3 metus \$500,000 gaus Ottawa-Carleton Regional Health skyrius, kuris provinciniu mastu rengs programas atbaidančias nuo tabako vartojimo. Waterloo universitetas gaus \$90,000 dviejiems metams telefoninių patarimų linijos įsteigimui "Quit Smoking Telephone Support Service". Brantfordo rajonui bus suteikta \$48,266 parama informaciniam vajui ir nustojimo rūkyti programoms. Tyrimų įstaiga "Ontario Tobacco Research Unit" Toronto paskirta \$29,310. RSJ

ŠYPSENOS

Poeto laiškas

Vokiečių rašytojui Teodorui Fontane jaunas poetas atsiuntė keletą eilėraščių su arogantišku prierašu: "Kadangi skyrybos ženklams aš neskiuri jokio dėmesio, tai prašau sudėlioti visus kablelius". Netrukus Fontane grąžino autoriumi eilėraščių su tokia pastaba: "Kitą kartą prašau atsiųsti tik kablelius, o eilėraščių aš pats parašysiu."

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupti už teisinį patarnavimą

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	3.75% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius	4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius	5.00% už 5 m. term. indėlius
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	

4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	2.75% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.50%	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.15%	2 metų.....6.30%
3 metų.....6.45%	4 metų.....6.55%
5 metų.....6.60%	

su keičiamu nuosimčiu.....5.45%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje



Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Pranešu, kad TRIMIS GRUPĖMS, BIRŽELIO GALE, į Vilnių skrenda 98 keleiviai. Norintiesiems prisidėti – keletą vietų dar rasu. Pageidaujantiems skristi kitu metu – geriausios kainos yra skrendant per Londoną arba Paryžių, naudojantis Lietuvos Avialinijos (LAL) bilietais, pritaikant jų sutartį su AIR CANADA. Parduodam ir FINAIR, LUFTHANSA, KLM ar lenkų LOT bilietus. Išskrendantiems iki gegužės 31 d. galioja žiemos sezono kainos!

KELIONES PARUOŠIU NE TIK IŠ TORONTO, BET IR IŠ HALIFAKSO, OTAVOS, MONTREALIO, EDMONTONO, KALGARIO IR VANKUVERIO!

PASIEŠKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN! Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniskai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus. Pasirinkit Jums tinkamiausią būdą!

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiškiečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETISKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

SKAITYTOJAI PASISAKO

PLATINTOJAMS IR PIRKĖJAMS

Nuoširdžiai dėkoju "TŽ" skaitytojams – aktoarei Irenai Leonavičiūtei-Bratkaušienei, nuvežusiai ir platinusiai mano knygą "Tėvo vasara", ir Čikagos lietuvių bendruomenės Cicero skyriaus tautiečiams, šias knygas dosniai pirkusiems: gerb. A. Mickui, B. M. Bikulčiui, G. Ročkienai, K. Dočkui, El. Radvilienai, V. Menžinskui, A. Šatui, K. Lazvinkai, J. Mikuliiui, K. Razui, B. Dundai, St. Pranskevičiui. Esu taip pat giliai dėkinga ir anksčiau mano knygas užjūriuose platinusiems bei pirkusiems tautiečiams: VISIEMS! Tai Jūsų indėlis į Tautos istorijos įamžinimą. AČIŲ!

Antanina Garmutė,
Kaunas

GENEROLAS ČERNIUS

Ačiū Henrikui Paulauskui už straipsnį apie gen. J. Černių. Aš jį gerai pažinojau. Jis buvo mūsų stovyklos (išvietintų asmenų) Vokietijoje komendantas. Jo sūnus Vytautas – mano jaunystės draugas. Kartu buvome skautai, ėjome į šokių. Gen. Černius mane siuntinėdavo kaip kurjerį pas anglų komendantą Greveną atvežti lietuvių mokyklai knygų, pas UNRRA pareigūnus, labdaros darbuotojus skautų reikais. Aš su gen. Černiumi sėdėjau viename suole, kai mokėmės anglų kalbos. Jis man pavesdavo pasiuntinio pareigas dėl to, kad aš jau buvau pramokęs anglų ir vokiečių kalbų. Gen. Černius buvo, kaip rašo H.P., labai geras žmogus, visai "neponiškas".

Leonardas Krollius, Vokietija

JURBARKIEČIŲ SUEIGA

Nuoširdžiai dėkoju už "TŽ". Juose daug įdomios informacijos apie lietuviškąsias problemas, Kanados gyvenimą. Itin sudomino Al-donos Smulkšienės pasakojimas apie X Mokslo ir kūrybos simpoziumą Čikagoje. Negalima praleisti ir Alės Rūtos prasmingų žodžių apie Prano Lemberto gyvenimą bei kūrybą.

Na, o dabar keli žodžiai apie jurbarkiečių gyvenimą.

Jau nuo praėjusių metų pabaigos Jurbarko visuomenė pradėjo rengti II pasaulio jurbarkiečių sueigą. Nuspręsta ją surengti 1998 m. birželio 26-28 d. Jurbarko. Vyks kraštiečių kūrybos ir kraštotyros darbų parodos, jurbarkiečių dailininkų darbų paroda, konferencija "Jurbarkas – istorija ir dabartis", tautodailininkų bei miestelėnų darbų mugės, esperantininkų šventė, mėgėjų teatrų vaidinimai, gegužinė.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Travel Centre

KELIŲNĖS Į LIETUVĄ 1998
Teiraukitės apie mūsų žemas SUPER SAVING kainas
*** Sutvarkome keliones į visus pasaulio kraštus ***
(Lėktuvų bilietai išrašomi mūsų įstaigoje)
*** Parūpiname kelionės, sveikatos ir lankytųjų draudas ***
Skambinkite Audronei arba Lenai, tel. 416 483-0555 (Toronto)
Tel. (iš kitų Kanados miestų) 1-800-263-7454, faksas 416 440-4179
191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ont. M4P 1K1
Registracijos # 02556148

PERKAT AR PARDUODAT NAMĄ?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!
Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiai!
Visiems, norintiems skristi į Lietuvą vasaros metu, papiginta kaina, rezervuojamos vietos iki kovo 31. Mielai kviečiame prisijungti prie grupių, vykstančių į Sporto ir Dainų šventes. Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių). Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervežimą iš oro uosto į viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždučių) ir pusrūčius.
Laukiame jūsų pagedavimų visais keliūnų klausimais
Teiraukitės visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Viena diena bus paskirta buvusios Jurbarko gimnazijos 80-mečiui paminėti. Todėl visiems bus itin malonu susitikti buvusius mokyklos draugus, mokytojus, prisiminti jaunystės dienas.

Visi jurbarkiečiai nuoširdžiai laukia į gimtinę sugrįžtančių kraštiečių, kuriuos likimas išbarstė po įvairiausius Lietuvos ir pasaulio kampelius. Ir kaip negrįžti gimtinėn, juk ir jurbarkietė mokytoja Ginta Kievišienė sako:

*Sapnuodavai gimtinę,
Jos laukų žalumą,
Satinio vėgą,
Šulinio vandens tyrumą.
Ir gėrei vis sapne,
O lūpos džiūvo, džiūvo –
Širdies jus troškulio, beje,
Nenumalšinsi.
Ir ką vadinam gimtinę,
Iš atminties nebeįsimsi...*

Norintys aplankyti Jurbarką pasaulio jurbarkiečių sueigos metu galėtų gauti išsamesnę informaciją telefonu 370-48-51845 arba parašę laiška adresu: Kultūros skyrius, S. Dariaus ir S. Girėno 94, 4430 Jurbarkas, Lithuania (faksas – 370 48 51204).

Antanas Gvildys,
Jurbarkas

PREZIDENTO RINKIMAI

J. P. Kedys iš Australijos gvildena "TŽ" 1998 m. 11 nr., prof. Vyta. Landsbergio pralaimėjimo priežastis prezidento rinkimuose. Jis nurodo kelias priežastis, bet tos priežastys, mano manymu, yra antrinės, o ne lemiančios pralaimėjimą.

Mano brolis V. iš Šiaulių štai ką rašo.

"Konservatorių partija ir Vyta. Landsbergis neteko daugumos žmonių pasitikėjimo ir sumažėjo jų populiarumas, kadangi jie nevykdė, ką buvo pažadėję prieš rinkimus. Jie ne tik nesumažino valdininkų, bet dar padidino jų skaičių, o atlyginimus pakėlė dvigubai, kai kuriems daugiau.

Nežinau, ar kitose valstybėse yra taip, kaip pas mus Lietuvoje. Pvz. Seimo narys, paskirtas ministru, gauna seimo nario atlyginimą ir ministerio atlyginimą. Dirbdamas ministru, paruošia kokį nors projektą ir už tai išsirašo sau papildomą atlyginimą 20 ar daugiau tūkstančių litų, kaip mūsų sveikatos min. p. Galdikas. Kada jau sužinojo, pradėjo laikraščiuose rašyti, jis tuos 22,000 litų gražino, bet pasakė, ką aš pats girdėjau per televiziją: "Tai smulkmena, dėl tokio nieko neverta kelti triukšmo".

Gal ir smulkmena, bet kai darbininkas uždirba tik 300 Lt. per mėnesį, tai nesurandu žodžių ką pasakyti.

Skaiciau laikraštyje, kad anksčiau valdymo išlaidoms padengti buvo 7% viso biudžeto, o dabar 27%. Tai ar yra teisybė, kai vieniems tenka susiveržti diržus, o ponai valdininkai nebetelpa tuose diržuose?"

J. P. Kedys teisingai pastebė: jeigu nebus pasikeitimų Tvėnės sąjungos partijoje, gali sulaukti graudaus pralaimėjimo.

R. Bulovas,
Hagersville, Ont.



Čikagiškis meno ansamblis "DAINAVA", pasiruošęs dalyvauti "Tėviškės žiburių" spaudos vakare š.m. balandžio 18, šeštadienį, Anapilio salėje Mississaugoje, Ontario prov.

"Dainavos" ansamblis yra ilgiausiai išsilaikęs lietuviško meno sambūris ne tik išeivijoje, bet net ir Lietuvoje. Lietuvoje yra daugiau vienetų, kurie buvo įsteigti prieš "Dainavą", tačiau dėl politinių ir kitų priežasčių jie turėjo savo darbą ilgesniam laikui nutraukti. "Dainava", neskaitant persikėlimo per Atlantą, gyvuoja jau 53 metus. Ansamblis buvo įsteigtas 1945 m. Hanau stovykloje Vokietijoje. Iš pradžių ansamblis buvo bevardis, tačiau sekančiais metais pakrikštytas dabartiniu vardu ir su šūkiu "su daina į laisvę". 1949 m. emigracijai prasidėjus dauguma ansamblečių persikėlė į Čikagą, ir vėl pradėjo veikti "Dainava". Ansamblis turėjo visą eilę garbingų ir talentingų muzikos vadovų-dirigentų. Šiuo metu ansamblio muzikos vadovas ir dirigentas yra Darius Polikaitis, kuris energingai vadovauja ansamblui nuo 1988 m.

Šiuo metu ansamblyje dalyvauja maždaug 40 asmenų. Jie visi yra ne profesionalai – lietuviai, kurie mėgsta lietuvišką dainą-giesmę. Ansamblis puoselėja lietuvių liaudies dainas ir religinę muziką. Per tuos 53 metus ansamblis yra pastatęs daugelį muzikinių spektaklių ir turėjęs daug koncertų-pasirodymų Amerikoje ir Kanadoje. Prieš ketverius metus dauguma ansamblečių dalyvavo dainų ir šokių šventėje Lietuvoje. Žada ir šiais metais dalyvauti.

TORONTONT

A. a. Prano Ališausko atminimui Valerija Kubilienė sergantiems vaikuiams "Kovai su vėžiu liga Lietuvoje" aukėjo \$25. M.P.

A. a. Prano Ališausko atminimui, užjausdama žmoną Elena ir gimines, Liuda Daunienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Juzės Valaitienės atminimui Alfonsas Nakas "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

A. a. Albina Štuopienė, ilgametė "Tėviškės žiburių" skaitytoja ir rėmėja, mirusi 1997 m. lapkričio 14 d., testamentu paskyrė "Tėviškės žiburiams" \$3,000 auką, kurią testamentu vykdymo J. Petras Štuopis 1998 m. kovo 20 d. perdavė "TŽ" administracijai. Savaitraščio leidėjai dėkoja už paramą ir kviečia visus velionę prisiminti savo maldose.

A. a. Nijolės Murphy atminimui, užjausdami tėvus V.V. Beniušius ir šeimą, M. E. L. Klevai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$40.

A. a. Nijolės Beniušytės-Murphy atminimui, užjausdami jos vyrą ir vaikus, brolių tėvus – V. V. Beniušius, Petras ir Zuzana Jonikai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A. a. Nijolės Beniušytės-Murphy atminimui, užjausdami jos šeimą ir tėvus, Magdalena Vaitonienė, Genovaitė ir Petras Breichmanai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A. a. Alfonso Dausos, mylimo tėvelio, trisdešimt pirmųjų mirties metinių prisiminimui (1967 m. balandžio 15 d.) dukrė Aldona ir žentas Mečys Empakeriai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Olgai Pinkevičienėi mirus, užjausdamos dukras Aldoną ir Felę bei artimuosius, K. Mankauskienė ir B. Sadauskienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND
savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$42.00,
rėmėjo – \$52.00, garbės – \$62.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00
(JAV-se amerikietiška)

Vardas, pavardė.....
Adresas.....
Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.
Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai šešias savaites. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.
ADMINISTRACIJA

V. Dalindos, K. Kubilienė ir šeima, Willowbrook, IL, R. Lukoševičienė, Montreal, Que., M. Povilaitienė. Aukos atsiuntė M. Povilaitienė.

Aukotojams ir rinkėjai nuoširdžiai dėkoja –
KLK moterų dr-jos centro valdyba

Dainų šventė

Lietuvos valstybės atstatymo 80-mečiui paminėti 1998 m. liepos 3-6 d.d. Vilniuje rengiama Dainų šventė, kurioje dalyvaus ir išeivijos lietuvių tautinių šokių ansambliai bei choristai.

PLB Dainų šventės koordinatores išeivijoje Vitalijos Vasaitienės pranešimu, bilietai į šventę užsakomi nuo kovo 10 d. Operos ir baletu teatre (faksas +370-2-623503) arba Dainų šventės būstinėje (faksas +370-2-612607). Bilietai bus parduodami nuo gegužės 1 d. Apie kainas ir kitą šventės informaciją galima sužinoti Lietuvos liaudies kultūros centro puslapiuose Interneto adresu: <http://neris.mii.lt/heritage/lfcc/events/ds98/ds98.html>

Šventės programa

Birželio 28-30 d.d., 10 v.r. – Užsienio lietuvių atvykimas į Vilnių, jų sutikimas.

Liepos 1 d., 10 v.r. – Užsienio lietuvių chorų ir šokių ansamblių bendros repetitijos; Ansamblių vakaro ir šokių dienos dalyvių atvykimas į Vilnių, jų sutikimas.

Liepos 2 d., 9 v.r. – Ansamblių vakaro ir šokių dienos dalyvių repetitijos Vilniaus miesto stadione; 7 v.v. – Užsienio lietuvių meno grupių koncertas Vidaus reikalų kultūros rūmuose.

Liepos 3 d., 9 v.r. – Ansamblių vakaro ir šokių dienos dalyvių repetitijos; 11 v. – Folkloro ansamblių ir tautodailininkų atvykimas į Vilnių, jų sutikimas; 12 v. – Regalijų įteikimas Dainų šventės meno vadovams; 4 v.p.p. – Liaudies meno parodos atidarymas Šiuolaikinio meno centre; 6 v.p.p. – Folkloro popietė Vilniaus senamiestyje ir Sereikiškių parke; 9.30 v.p.p. – Ansamblių vakaro koncerto generalinė repetitija Kalnų parke; Dainų dienos dalyvių atvykimas į Vilnių, jų sutikimas.

Liepos 4 d., 9 v.r. – Šokių ir Dainų dienų dalyvių repetitijos; 5 v.p.p. – Šokių dienos koncerto I generalinė repetitija Žalgirio stadione; 6 v.v. – Mišrių ir lygių balsų chorų konkurso baigiamasis ratas Valstybinėje filharmonijoje; laureatų pagerbimas; 9.30 v.v. – Ansamblių vakaro koncertas Kalnų parke.

Liepos 5 d., 9 v.r. – Dainų dienos dalyvių repetitijos Vingio parke; 10 v.r. – Šokių dienos koncerto II generalinė repetitija Žalgirio stadione; 8 v.v. – Šokių dienos koncertas Žalgirio stadione.

Liepos 6 d., 6 v.r. – 2 v.p.p. – Valstybės dienai skirti renginiai; 3 v.p.p. – Šventinės eitynės iš Arkikatedros aikštės į Vingio parką; 6 v.p.p. – Dainų dienos koncertas Vingio parke; 9 v.v. – Šventinis salutas.

Knygų rėškla
"SAMOGITIA"
meniškai įraš
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
Ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiūskienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rima Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visu komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampus Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

